

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۲۱) اردیبهشت ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به قرارداد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت .
- ۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی راجع به بیمه های اجتماعی روستائیان و ابلاغ بدولت .
- ۱۰- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط به سه فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۱۱- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۲- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : صدی کیوان دکتر امین - دکتر عظیمی - دکتر سبزواری - فضائی .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای پردلی .
- ۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون فرهنگ و هنر راجع به حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان و ارسال به مجلس سنا .
- ۷- تقدیم سه فقره لایحه استفاده از اعتبار هزینه های پیش بینی نشده و يك فقره صورت دیون

مجلس در ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ما کوهی - ماهیار - شهرستانی - ابوزر - کلانتر - هرمزی .
- دکتر خزائی - ساکینیان - پاینده - دکتر حکیم شوشتری - دکتر عدل - مهندس معتمدی - مهندس معینی - مهندس برومند - دکتر برومند - دکتر درودی .
- رضوی - سلیمانی کاشانی - شاهنده - دکتر محقق - مروئی - بانو دکتر دولتشاهی .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود . (بشرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه - آقایان:**
- رضا زاده - کریم بخش سعیدی - دکتر موثقی - مهندس قادر پناه - سرتیپ پور - دکتر امین - صادقی - کیوان - ضیائی احمدی - معزی - دکتر طالع - موسوی

غائبین مریم - آقایان :

پرویزی - بهادری - خاتون فرچورلو - اهری - پزشکی - کاسمی - مهندس کیا - مصطفوی نائینی - موقر - دکتر وفا - بانو ابتهاج سمعی .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: صدری کیوان

دکتر امین - دکتر عظیمی - دکتر سبزواری - فضائی

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم آقای صدری کیوان بفرمائید .

صدری کیوان - بنام خداوند توانا .

با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم، سیاهکارها، تجاوزات، ستمکارها، اعمال غیر انسانی و غیر منتظره‌ای که دار و دسته بعثی‌ها یعنی عمال جبار حکومت عراق (دکتر صدر - حکومت بغداد) نسبت به ایرانیان مقیم عراق و زائران ایرانی روا داشته و میدارند آنچنان خشم و غضب و نفرت و انزجار مردم خوزستان را مانند سایر افراد ملت ایران برانگیخته که حدی بر آن متصور نیست (صحیح است) بهمین مناسبت در ظرف چند هفته اخیر بحدی نامه و تلگراف از سراسر خوزستان دایر به پشتیبانی از اقدام دولت و لغو قرارداد تحمیلی ۱۳۱۶ برای همه آقایان نمایندگان خوزستان رسیده که حتی خواندن فهرست آنها متضمن وقت زیادی است لذا بعنوان نمونه فقط بقرائت يك نامه از حوزه انتخابیه خودم دشت میشان اکتفا میکنم :

ما امضاء کنندگان زیر از طرف یکصد هزار نفر عشایر مرزنشین دشت میشان که قلوب همه آنها آکنده از مهر شاهنشاه معظم و سرهایشان پر شور از عشق بوطن است ضمن ابراز انزجار و تنفر از اعمال غیر انسانی عمال حکومت عراق پشتیبانی بیدریغ خود را از اقدام مدبرانه دولت دایر بلغو قرارداد تحمیلی ۱۳۱۶ اعلام داشته حاضریم تا آخرین نفر برای حفظ حدود و نفوس مملکت خود را فدا سازیم و تا آخرین قطرات خون خود را نثار خاک کربای مبارک همابونی بنمائیم .

حاج لفته طائی - شیبب سبحانی - فیصل طرفی - حاج احمد مرزعه - فرعون شربانی - حاج محمد هدایتی - حاج علی جلالی - حاج حسن هدایتی - حاج مجید

جلالی - حاج رحیم جلالی - لطیف نادری - اسدالله کرباسی و چند امضای دیگر .

اینست نمونه احساسات ملت ایران ، اینست نمونه همبستگی ملت ایران ، اینست نشانه مدلی و همزبانی ملت ایران آری ملت ایران همواره در صفوفی متشکل و بهم فشرده آماده است تا بفرمان پدر تاجدارش خاک مقدس وطن ترا نوبتای چشم کند و خون خود را برای حفظ حر است هر ذره‌اش نثار نماید (صحیح است - احسنت) آری تار بود پرچم مقدس سهرنگک ایران با تار و بود جان و روان ملت ایران کمره خورده و اجازه نمیدهد هیچ کس کوچکترین اهانتی بسه این سمبل ملیتش بکند (صحیح است) و اگر کسی حتی تصور اهانتی بکند مشت فولادین ملت ایران دندانهایش را در دهانش خواهد ریخت (صحیح است) در اینجا چون قصد دارم شمه‌ای از سیاهکارهای عمال جبار حکومت عراق را بر ملا کنم بدو باید متذکر گردم که نزد ما ایرانیان حساب ملت اصیل و نجیب و شریف عراق کمالا از حساب يك مشت بعثی ستمکار جدا است و ما برای خواهران و برادران عراقی خود که از اعمال وحشیانه عمال حکومت عراق نسبت به ایرانیان بستوه آمده‌اند و حتی برای اعتراضی با شرطه‌ها زدو خورد کرده‌اند کمال احترام را قائلیم و نیز به آیات عظام و حجج اسلام که بعنوان اعتراض سیاهکارهای عمال دولت عراق مساجد و مدارس را تارک کرده و در خانه‌های خود سکونت کرده‌اند در رد میفرستیم (صحیح است) و برای ملت عراق که علائق مذهبی و تاریخی بشماري ما را بهم پیوند میدهد سعادت و رستگاری آرزو میکنیم . اما در اینجا سخن امروز من خطاب بملت آزاد جهان و کلیه‌ی مردمی است که شبانروز برای سلامت و سعادت بشر و پیشرفت بشریت تلاش میکنند . آری ای مردم آزاده جهان سخن امروز من گویای يك سیاهکاری بزرگ، مترجم يك ستمکاری بی‌نظیر و بالاخره مبین تراژدی بزرگ قرن ما است که بدست مشت جبار در کشور همسایه ما عراق اتفاق افتاده است . بلی در این بره‌ای از زمان که اندیشه انسانها در سیط بیمرز و حد کهکشان در جولان است شلاق - شکنجه - زجر - نفی بلد - تبعید - حبس - مصادره اموال - سوزاندن بافندک و اسید - سیلی نواختن بگونه‌های اطفال معصوم و بیگناه نمونه‌های کوچکی از اعمال

وحشیانه و غیر انسانی عمال حکومت عراق است که نسبت بایرانیان مقیم عراق و زائران ایرانی اعمال شده و میشود ای مردم آزاده جهان عمال جبار حکومت عراق زائران بیگناه و بی‌سلاحه ایرانی را که از روی خلوص نیت و ایمان به پیشوایان اسلام، اندوخته سالهای زندگی خود را برداشته و بجهت آستان بوسی اعقاب مقدس رهسپار عراق میشوند بدون توجه بحقوق مسلم آنان که طبق موازین بین‌المللی و بحکم انسانیت در همه دین و مذهب زائران مقدس و محترمند شبانه برسر آنان و زنان و بچه‌هاشان شیخون زده و از مسافر خانه‌ها بیرون میکشند و اموالشان را مصادره و خودشان را بزندانها میسپارند ای مردم آزاده جهان آیا چنین اعمالی در اعماق جنگلهای افریقا و اقیانوسیه از کسی سر میزند؟ آیا چنین اعمالی دهن کجی با اعلامیه حقوق بشر و نخطی با اصول مقدس آزادی و تجاوز بحرم انسانیت نیست؟ آیا چنین اعمالی از افرادی که مدعی مسلمانی هستند خلاف انتظار نیست؟ ای ملت آزاده جهان اینجادیگر وظیفه شما است که این خودکامگان را در دادگاه افکار عمومی بین‌المللی محاکمه و محکوم کنید

تا دیگر کسی در دنیا برای چنین سیه‌کاریهایی نداشته باشد . بفر تقدیر ضمن اعلام نفرت و انزجار ملت ایران از این اعمال شرم آور و تا باید کامل اقدامات دولت دایر بلغو قرارداد تحمیلی ۱۳۱۶ (پزشکیور - تصمیم شاهنشاه بوده است) دولت تحت رهبری شاهنشاه است مجری نیات شاهنشاه است از دولت مصرانه تقاضا دارد که جاو این سیاهکارها هر چه زودتر گرفته شود و امداد مورد لاطانات و بلا و سرائیهایی که دارو دسته بعثیها نسبت بخوزستان سر داده‌اند این گرافه کوئیم بنظر اینجانب که خانواده‌ام افتخار دارد که متجاوز از هزار سال است که در خوزستان سکونت دارد و بزعم عموم خوزستانیان و بزعم همه‌ی ملت ایران بقدری بی‌پایه و بی‌اساس و مسخره هستند که ارزش جواب گفتن هم ندارند همینقدر برای کوری چشم دشمنان ایران این مطلب را اضافه میکنم که خوزستان قلب ایران ، خوزستان دره‌التاج شاهنشاهی ایران تا خورشید نور افشانی میکند همچون ستاره درخشانی بر تارک شاهنشاهی ایران خواهد درخشید . تا کور شود

هر آنکه تواند دید (صحیح است - احسنت) اگر چند دقیقه‌ای از وقت من باقی است با اجازه آقای رئیس حضور آقای دکتر امین تقدیم میکنم .

رئیس - آقای دکتر شفیع امین بفرمائید .

دکتر شفیع امین - بنده بانسکر از همکار محترم

جناب آقای صدری کیوان فرمایشات و صحبتها ئیکه ایشان کردند نسبت به وضعیت هموطنان ما در عراق و همچنین تأیید خدمات دولت که تحت توجهات و اراده شاهنشاه اجریا میکند و مورد تأیید همه ایرانیان و همه ۲۷ میلیون نفر ایرانی است بنده کاغذهایی داشتم از مردم آذربایجان و تبریز که همه با يك احساسات پرشوری این اقدامات را تأیید کرده‌اند و همچنین در مسافرتیکه رفته بودیم در کیلان همه برادران ایرانی مان عیناً همان عقیده و نظر را داشتند بنده چون وقت کم است يك تشکری داشتم و میخواستم بعرض برسانم طبق دعوت سازمان بیکار با بی‌سوادی مورخ نهم اردیبهشت ماه چهار پنج روز در خدمت همکاران محترم کمیسیون آموزش و پرورش سایر نمایندگان محترم کیلان برای دیدن خدمات و کار کلاسهای مبارزه و بیکار با بی‌سوادی که با توجهات عالی شاهنشاه که بنده با افتخار و مباحث عرض میکنم بزرگترین افتخاری است که بر افتخارات دیگر میهن ما شاهنشاه اضافه فرمودند که پرچمدار مبارزه جهانی با بی‌سوادی هستند ایشان موجب افتخار هر انسان و بشر هستند که این مبارزه را شاهنشاه ما پیشنهاد فرمودند در کیلان سازمان بیکار با بی‌سوادی، کلاسهای مبارزه با بی‌سوادی با علاقه و فعالیت مرتباً و منظم کار میکند ما در حدود بیش از ۳۵ و ۴۰ کلاس را دیدیم در خود رشت در شهرستانهای مختلف در فومن ، صومعه سرا ، بندر پهلوی و دهات اطراف دیدیم که برادران و خواهران عزیز ما، نونهالان ما ، بچه‌ها ، بزرگسالان با چه علاقه و شوق در این کلاسها برای تحصیل ، برای خواندن و نوشتن زحمت میکنند کار میکنند و حقیقتاً دستگاه آموزش و پرورش همکاران فرهنگی ما با علاقه زیادی که جناب آقای دکتر سام در آن استان کلام میکنند پیش میروند بنده خواستم مراتب سپاس و تشکر خود را به پیشگاه مقدس شاهنشاه تقدیم کنم (دکتر صدر

دکتر سیام بسیار بد عمل کرده بدترین مأمور دولت است شما از نقطه نظر خودتان میفرمائید بنده آنچه را دیدم از نقطه نظر خودم عرض میکنم بنام یک فرهنگی میگویم در این قیمت زحمت کشیده‌اند بنده آنچه دیدم عرض میکنم (صحیح است) شما ممکن است تشریف بیاورید فرمایشاتتان را طوریکه میفرمائید بیان کنید (دکتر صدر - شما به برادر دیگران نان قرض میدهند) همه ایرانیان همه ۲۷ میلیون نفر برادر و خواهر من هستند این سازمان با علاقه مخصوص والا حضرت اشرف بهلوی که نیت عالی شاهنشاه را در این سازمان مرتب و منظم اجرا میکنند همینطور در جلساتی که برای بیکارای بیسوادی در دنیا تشکیل میشود شرکت فرمودند بنده تشکر میکنم همینطور از آقای دکتر خانلری که زحمت سازمان را قبول کرده‌اند و زحمت میکنند و از کارمندان و همکارانشان که همکاران بسیار خوبی هم دارند مخصوصاً آقای میرهاشمی و عده‌ای از فرهنگیان که در این دستگاه زحمت میکنند بنده سپاسگزارم و امیدوارم که این بیکار بزرگ و این خدمات بزرگی که با علاقه مخصوص پیشوای بزرگ ما انجام میشود و در تمام استانها و شهرستانها و دهات مرتباً پیش میرود که موجب سر بلندی و افتخار ما خواهد بود که انشاء الله همیشه این نور علم و دانش و روشنائی این علم و دانش قلب و فکر و روح اطفال عزیز و نونهالان عزیز ما و همینطور بزرگسالان ما را روشن کند و بیش از پیش ملت ایران در اجرای نیت عالی شاهنشاه ماموق باشد خیلی متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر عظیمی بفرمائید.

دکتر عظیمی - با اجازه مقام محترم ریاست، در

راهنمائیهای شاهانه چرایی تابناک در راه کنفرانس بود و بیانات شاهانه در این کنفرانس درهای نوروی اندیشه اعضا کنفرانس گشود (صحیح است) شاهنشاه هر بار که بشیر از تشریف فرما میشوند درهای تازه پیشرفت بروی فارس گشوده میشود (صحیح است) شاهنشاه آریامهر در مدت اقامت در شیراز چند بر نامه در زمان سازندگی را باز دید فرمودند که تأسیسات و وسائل مخابراتی و مرکز بزرگ تولید برق شیراز، پارک ولیعهد و کارهای انجام شده در شرکت سهامی زراعی آریامهر از آن جمله بود. توجه خاص شاهنشاه در ایام اقامت شیراز پیوسته بجانب مسائل آموزش عالی و تأمین رفاه و آسایش دانشجویان معطوف بود. مکرراً این افتخار را داشتیم که در دانشکده‌های مختلف دانشکده بهلوی شاهنشاه را در میان دانشجویان و در گفتگوی با آنان بینیم و از نزدیک شاهد احساسات پر شور دانشجویان در مقدم شاهانه باشیم (صحیح است) شاهنشاه بدقت مطالب دانشجویان را استماع میفرمودند و نکته‌های دقیق درباره بحث و درس و وضع زندگی آنان مطرح میفرمودند. دانشجویان که شاهنشاه را چون نگین انگشتری در میان گرفته بودند آینده درخشان ایران را آینده درخشان خودشان را از افقی تابناک که شاهنشاه ترسیم میفرمودند نظاره میکردند و ما میدیدیم چگونه از امید و شوق شکفته میشدند. شاهنشاه بعد از هر بار که با دانشجویان سخن میگفتند مسئولان امور دانشکاه را به نکته‌های بس مهم و تازه راهنمایی میفرمودند. درباره افتتاح دوره‌های تازه تحصیلی - تأمین رفاه دانشجویان و فراهم آوردن کامل محیط مناسب آموزش دستوره‌های مؤکد به مقامات دانشکاهی صادر میفرمودند در یکی از بازدیدها شاهنشاه به آقای هویدا نخست وزیر دستور فرمودند صنایع الکترونیک در شیراز احداث شود و این مژده بزرگی برای فارس بود و با امر شاهانه به دولت یک آرزوی بزرگ همه کسانی که به اعتلاء و سر بلندی شیراز و فارس عشق میورزند بر آورده شد و به یمن اندیشه بلند شاهانه راه شیراز و فارس بسوی و بجانب صنعتی شدن باز گردید. در انتظار مقدم شاهنشاه از چند روز پیش شیراز به جنب و جوش افتاده بود روز پیش از تشریف فرمائی

شاهنشاه در میدان بزرگ شیراز اجتماع بزرگی از مردم ترتیب یافته بود و آنجا مردم شیراز از تمام طبقات آمادگی خود را برای جانبازی در راه شاهنشاه و میهن و کوشش دادن دارو دسته یعنی های جنایتکار بغداد که جسارت را از حد گذرانده اند اعلام کردند. (احسن) هنگام تشریف فرمائی شاهنشاه بشیراز روحانیان در حرم شاهچراغ آمادگی خود را برای جانبازی و دفاع از میهن به عرض رساندند. در این مدت روحانیان چندین اجتماع ترتیب دادند و در اجتماعات خود اعمال ننگین یعنی های بغداد را محکوم کردند و به پیشگاه شاهانه عرض داشتند که برای جانبازی در راه استیفای حقوق ملی دراروند رود و تنبیه مزدوران استعمار که در عراق دست بروی بردارند و هم میهنان مادر از کرده اند آماده‌اند. فارس مهد شاهنشاهی ایران است و مردم فارس همیشه سر بازان فداکار را با ایران و شاهنشاهی ایران بوده‌اند. باین دلیل است که آنچه درباره تجلی میهن پرستی و شهادت پرستی مردم شیراز گفته شود باز یک هزار گفته نشده است. تجلی احساسات پاک و بوطن پرستانه مردم شیراز در مقدم شاهنشاه مطلبی است که بگفتن در نمی‌آید باید آنجا می بودید و از نزدیک آن صحنه‌های شورانگیز و افتخار آمیز را مبدیدید. در شرح آن استقبال‌های پر شور فقط میتوان از گستردن فرش گل گفت با فریاد زنده باد شاهنشاه آریامهر. در حالیکه در احساسات مردم شیراز - در آن ارتفاع وطنین صداها و شعله نگاهها سخنان شیوایی هست که بگفته در نمی‌آید و باید دید این عنایت خاص که شاهنشاه پیوسته در حق شیراز و فارس مبذول میفرمایند به سرزمین پر استعداد مهد شاهنشاهی ایران فرصت داده است که شایستگی خود را در بر خورداری از عنایات شاهنشاه آشکار کند و در مسابقه پیشرفت و آبادانی ایران نقشی را که در خور آنست عهده دار شود مطلب دیگری که میخواهم عرض کنم مذاکرات نفت است که از امروز در تهران آغاز میشود، آنچه باید در این زمینه گفته شود و مربوط بمصالح و منافع ملت ایران است بطور جامع و کامل شاهنشاه طی مصاحبه‌ای سر دبیر خارجی روزنامه فاینشال تایمز لندن فرموده‌اند و با آنچه شاهنشاه فرمودند دیگر هیچ جای بحث باقی نمانده است هیئت نمایندگی کنسرسیوم از امروز مذاکراتش را شروع میکنند. اما کمپانی های

نفت تا بحال همیشه وعده داده‌اند در حالیکه این بار وعده تحویل نخواهیم گرفت همانطور که شاهنشاه در مصاحبه خود فرمودند دوره وعده و وعید گذشته است (صحیح است) و نمیتوان آینده مملکتی را بر وعده بنا گذاشت (صحیح است) و کمپانی‌ها باید عمل کنند و به مطالبات و حقوق حقه ملت ایران کردن گذارند. مضاحبه شاهنشاه تمام نکات مربوط به مسائل مورد علاقه ایران را روشن کرده است و بخصوص این مسئله جای هیچ ابهامی باقی نمیگذارد که با ۲۷ میلیون جمعیت و بر نامه های پیشرفت که در آهنگ پیشرفت دنیا ما بصورت مسابقه یک موقع ممتاز بدست آورده ایم و میخواهیم آنرا حفظ کنیم جز آنچه شاهنشاه در برابر کمپانی‌ها تعیین تکلیف فرمودند کمپانی‌ها هیچ راه دیگری در برابر ایران ندارند و منطق و عقل و در اندیشی حکم میکنند که دست از ماطله و ظفره بردارند و مسیر کار را به بن بست نکشاند چون از رسیدن به بن بست آنها زیان میبرند نه دولت و ملت ایران. (صحیح است، احسن).

رئیس - آقای دکتر سبزواری بفرمائید.

دکتر سبزواری - در هفته‌ای که گذشت برای بنده

و همکاران کمیسیون اصلاحات ارضی و چند نفر از همکاران محترم دیگر توفیق بزرگی دست داد که بزیارت رهبر توانای ملت شاهنشاه آریامهر نائل شده و از نزدیک یکی از پیوندهای اصل اول منشور انقلاب ششم بهم را بازدید و از ثمرات و نتایج اجرای قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی بیش از پیش مطلع شوم. بنا بدعوت جناب آقای وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و موافقت مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی هفته گذشته مقارن مسافرت موکب مبارک شاهنشاه آریامهر بفارس اعضای کمیسیون اصلاحات ارضی و نمایندگان شیراز و چند نفر از همکاران محترم دیگر مدت سه روز به استان فارس عزیمت و علاوه بر شرکت در مراسم استقبال از موکب ملوکانه و افتخار شرفیابی و درک حضور شاهنشاه آریامهر شاهد ایران عالیترین احساسات مردم شاد دوست و میهن پرست فارس نسبت به رهبر توانای ملت بودیم. قبل از اینکه بشرح این توفیق پر افتخار و فراموش نشدنی بپردازم

لازم است دو مورد از مزایای آن که این قبیل مسافرت‌های پارلمانی بصورت جمعی و با کمیسیون و با اذعان کسب‌وکارهای مختلف در بر دارد عرض کنم. اولاً طی این مسافرت‌ها نمایندگان محترم بروحیات و خلقیات و طرز تفکر همکاران خود واقف شده و با فرصتی که فارغ از وظایف و قیود پارلمانی دارند با بحث و تبادل نظر در مسائل مختلف موجبات تفاهم بیشتر بین آنان فراهم میگردد و بدون تردید این آشنائی و حسن تفاهم موجبات وحدت نظر و هم‌آهنگی در کارهای پارلمانی را فراهم خواهد ساخت. دوم اینکه نمایندگان مجلس بخصوص اعضای کمیسیون‌ها نتیجه مصوبات خود را برای العین مشاهده و از نحوه کار مأمورین اجرایی مستحضر میشوند که خود اصل نظارت قوه مقننه بر قوه مجریه را تا حدی تأمین خواهد ساخت، خوشبختانه در مسافرت اخیر این دو منظور بنحو بسیار مطلوب برای اینجانب و همکاران حاصل گردید و مسافرت در محیط بسیار صمیمانه و با خاطره بسیار نیکوئی از پذیرائی‌های گرم و صمیمانه جناب آقای دکتر ویسان و همکاران محترم و فداکارشان انجام پذیرفت. بعد از این مقدمه بابت عرض کنم در دومین روز مسافرت یعنی دوشنبه یازدهم اردیبهشت ماه پس از استقبال از موکب مبارک شاهنشاه بازدید شرکت سهامی زراعی آریامهر که در فاصله ۶۳ کیلومتری شمال شرق شیراز و در مجاورت تخت جمشید قرار دارد پرداختیم، این شرکت که اولین پدیده قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی مصوب بهمن ماه ۱۳۴۶ میباشد طی مدت کمتر از یکسال که از تاریخ تشکیل و شروع بکار آن میگذرد توانسته است به هدف اصلی خود که فراهم نمودن موجبات افزایش درآمد سرانه کشاورزان و امکان همه جانبه برای بکار بردن ماشینهای کشاورزی در امر تولید محصولات کشاورزی و آشنائی زارعین با اصول و شیوه‌های جدید کشاورزی و استفاده از حداکثر نیروی انسانی و بالاخره جلوگیری از خرد شدن زمین بقطعات کوچک غیر اقتصادی میباشد بمرزبان قابل توجهی نائل آید. حوزه عمل این شرکت منطقه‌ای است اعم از اراضی دایر و بایر بمساحت ۱۶۳۰ هکتار که قبل از تشکیل شرکت تعداد ۳۵۰ هکتار آن زیر کشت گندم و جوامع

از آبی و دیم بوده و بعد از تشکیل شرکت به ۱۵۰ هکتار افزایش یافته است. در حوزه عمل شرکت ۱۵۰ خانوار کشاورز جمعاً ۸۶۲ نفر ساکن میباشند که از این عده هشتاد خانوار با ۴۶۰ نفر جمعیت صاحب‌نسب سهامداران شرکت را تشکیل میدهند تعداد سهام شرکت ۲۰۰۰ و ارزش هر سهم یک هزار ریال میباشد. تأسیسات شرکت عبارت از هشتاد دستگاه خانه مسکونی که هر یک شامل دو اتاق و یک انبار و آشپزخانه و سایر لوازم برای سکونت هر خانوار صاحب سهم بوده. دو باب مدرسه - دو باب حمام - مسجد - بهداری - ده سرا و مهد کودک - چهار دستگاه خانه مسکونی جهت کارمندان مأمور وزارت اصلاحات ارضی در حوزه عمل شرکت - دفتر کار - خانه جهت سکونت سیاهیان - کارگاه صنایع دستی - اصطبل - تعمیرگاه و انبار برای نگهداری محصولات شرکت میباشد که کل مساحت زیربنای آنها ۹۰۰۰ متر مربع میباشد. ماشین آلات شرکت در حال حاضر عبارت از ۲۹ دستگاه اعم از تراکتور - الکتروپمپ - گاو آهن - دسک - جیب کامیون - موتور سیکلت - کمباین و سایر لوازم کشاورزی است. در حوزه عمل شرکت کلیه اقدامات اولیه کشاورزی شامل نقشه برداری - مطالعات خاکشناسی - مبارزه با آفات نباتی - مطالعه آبهای تحت‌الارضی صورت گرفته و برای سال جاری برنامه زراعی شامل کشت گندم و جو در سطح ۵۰۰ هکتار و کشت چغندر در ۱۸۰ هکتار و خشخاش در ۱۰ هکتار و بوجه درده هکتار و کشت آزمایشی دانه‌های روغنی در یک هکتار تهیه شده است و بعلاوه در نظر است یک واحد گاو داری شامل ۲۰۰ رأس گاو و یک برنامہ پروراندنی گوسفند شامل ۵۰۰ رأس گوسفند بموقع اجرا گذارده شود و باین ترتیب ملاحظه میفرمائید در ظرف کمتر از یکسال رفورم واقعی در منطقه کوچکی از کشور بوقوع پیوسته که خود این نمونه بشارت دهنده نتایج بسیار درخشانی در سطح مملکتی میباشد (صحیح است) ساعت چهار و نیم بعد از ظهر همان روز شاهنشاه آریامهر در میان شورو هیجان زاید الوصف هزاران نفر از کشاورزان حوزه شرکت سهامی زراعی و روستائیان مجاور به قریه شمس آباد نزول اجلال فرمودند و نخست نمایندگان

مجلس شورای ملی را که در صف مقدم استقبال کنندگان قریه افتخار شرفیابی داشتند مورد تفقد قرار داده و فرمودند با تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی در عین حال که از خرد شدن زمینهای زراعی بقطعات کوچک و غیر اقتصادی جلوگیری خواهد شد خواهیم توانست با مکانیزه کردن کشاورزی مملکت بدون ایجاد مالکیت بزرگ موجبات افزایش میزان سطح زیر کشت را فراهم و در نتیجه درآمد سرانه کشاورزان را بالا ببریم و بعد از سه الی چهار سال دیگر خواهیم دید که این کار را که ما شروع کرده‌ایم چه نتایج درخشانی در بر خواهد داشت سپس بازدید قسمتهای مختلف خانه فرهنگ روستائی قریه شمس آباد مبادرت فرمودند. خانه فرهنگ روستائی که بفرمان مبارک شاهنشاه آریامهر بمنظور بالا بردن سطح اطلاعات عمومی و اجتماعی و ایجاد امکان پرورش استعداد های ورزشی - هنری و فنی روستائیان کشور و تقویت حس مسئولیت اجتماعی و گسترش اصول و اندیشه تعاون و عادت بخدیمان دستجمعی کشاورزان مملکت بریاست عالی و الاحضرت هدایون ولایتعهد عظمی رضاییه لوی تشکیل و اساسنامه آن بتوشیح همایونی رسیده است خود از پدیده‌های اصل اول منشور انقلاب است. شاهنشاه ضمن بازدید قسمتهای مختلف خانه فرهنگ روستائی از اعضای هیئت مدیره شرکت سهامی زراعی و مأموران اصلاحات ارضی و سیاهیان انقلاب پرسشهایی فرموده و بخصوص توصیه‌هایی که در مورد اجرای روش‌های نوین کشاورزی صادر میفرمودند حاکی از وسعت اطلاعات و احاطه کامل معظم له بقنون مختلف کشاورزی بود. هنگامیکه رهبر بزرگ انقلاب با سیمای محبوب که نور امید به آینده‌ای سعادت بار از آن ساطع بود بایناتان ملکوتی خود از آینده درخشان این مملکت اظهار امیدواری میفرمودند بنده و سایر همکاران تحت تأثیر احساسات شدیدی قرار گرفته ولحظات حساسی را گذرانیدیم (صحیح است) و در حالیکه بادقت کامل به فرمایشات امید بخش شاهنشاه گوش میدادم و چشم به سیمای محبوب و ملکوتی معظم له دوخته شده بود پشت سر شاهنشاه ستونهای کاخ آیدانا را در تخته‌گاه شاهنشاهان هخامنشی از یکطرف و در مقابل آنها مزارع سرسبز و خرم

را که در ۲۵۰۰ سال قبل جولانگاه سوارکاران سر بازان جاویدان هخامنشی بود از سوی دیگر چشم را بخود متوجه ساخت. در همان لحظه دو آهنک دلنشین در گوشم طنین انداز بود یکی دعای داربوش بزرگ پادشاه هخامنشی که در ۲۵۰۰ سال پیش ندا میداد «خدا یا این کشور را از دشمن و خشکسالی بدوردار» و آهنک دلنشین دیگر فرمایشات شاهنشاه آریامهر درباره آینده پرسعادت این مملکت بود که از دلی پاک و ایمانی تابناک الهام میگرفت در آن لحظات حساس که رهبر توانای ملت برای مردم این مرز و بوم سعادت و رفاه و بهزیستی آرزو میکرد و آینده درخشان و تابناکی را بشارت میداد باین حقیقت مسلم بیش از پیش واقف شدم که تاریخ بار دیگر تکرار میگردد و دوران عظمت شاهنشاهی ایران در پرتو برنامه‌های انقلابی آریامهر تجدید میشود (صحیح است) ۲۵ قرن پیش در این سرزمین شاهنشاهی برای خیر و سعادت ملت خود دعای میکرد و امروز نیز با گذشت دوران پرنشیب و فراز و تحولات کوناگون شاهنشاه جوانبخت دیگری با جهان بینی کامل موجبات تجدید بنای عظیم شاهنشاهی را منطبق با طبع زمان بر روی قلوب کلیه افراد ملت فراهم میسازد (صحیح است) در همان دشت پهناوری که ۲۵ قرن پیش صدای قدم‌های استوار سربازان جاویدان در هنگام رژه بگوش میرسید امروز بنا به قانون تکامل و پیشرفت و در پرتو انقلاب شاهنشاهی دادگستر صدای موتور تراکتور در فضای لابنتهای آن طنین انداز است (صحیح است) که هر دو آهنکی موزون از بقای عظمت رژیم شاهنشاهی مملکت بوده و خواهد بود. بنابراین و بدون تردید یکی از اسرار بقای این ملت و علت العلل عظمت روزافزون این مملکت را بایستی در پرتو یمن و برکت ادعیه ظل‌الهی جستجو کرد. متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای فضائی بفرمائید.

فضائی - با اجازه مقام زیاست و نمایندگان محترم، در این ایام قصر شیرین و مرز خسروی که حوزه انتخابیه بنده است شاهد مناظر بسیار ناراحت کننده‌ای است عده کثیری از ایرانیان با کدل و متدین که برای زیارت اعتبار مقدسه ائمه اطهار و خاندان پیغمبر اکرم (ص)

و بسا سبب همین اعتقاد از دیر باز در آنجا مقیم شده اند مورد آزار شکنجه، تهنیت و عسارت و توهین و تحقیر مأموران حکومت بغداد هستند مأموران حکومت عراق با یک روش غیر انسانی ایرانیان و کلیه شیعیان آنجا را تحت شکنجه و آزار قرار میدهند و بنظر من مسئله ایجاد وحشت و نگرانی که در دل این ایرانیان و کلیه شیعیان آنجا ایجاد شده است و باعث ناراحتی همه ایرانیان و منسوبان آنها میشود حقیقتاً یک عمل غیر انسانی است که در دنیای امروز شایسته ابراز همه گونه نفرت است (صحیح است) چند روز پیش یک نشریه ای، نوشته ای، از سفارت عراق در ایران برای بعضی از آقایان رسیده و منتشر شده بود در آن نشریه خواسته اند اینطور اظهار بکنند که ایرانیان مقیم عراق یا زائران گرفتار شکنجه و آزار نیستند بلافاصله این مسئله بخاطر آمدن که اصلاً از اینها بیرسیم آیا مأموران سفارت شاهنشاهی ایران در عراق این امکان را دارند؟ شما این امکان را به آنها میدید که این شکنجه ها و این آزارها را بسمع مردم عراق برسانند؟ یا بعکس شما و باشوهر زده هایان را زاکردا کرد سفارت میفرستید که بر دیوارهای سفارت سخنان ناشایست بنویسند وقتی مأموران سفارت ایران میخواهند بیایند آنها را پاک بکنند سر بازان عراقی لوله تفنگ و مسلسل را بجانب آنها میگیرند این است فرقی یک حکومتی که مسئولیتهای انسانی، مسئولیتهای قوانین بین المللی را درک نمیکند با کشور ایران با دولت ایران که همه گونه مراعات انسانی در باره هر کسیکه اینجا ساکن باشد بلکه هر جاندارى عمل میکند (صحیح است) باز شنیده ام که در تلویزیون عراق عده ای را میآوردند بعنوان ایرانی که ما ایرانی هستیم از آنها میپرسند که شما چند سال است اینجا هستید و چکار میکنید آیا شما را کسی آزار داده است؟ این منظره چه چیز اثبات میکند؟ تلویزیون یک چیزی است مال داخل مملکت پرسیدن و سؤال کردن پایای تلویزیون آوردن چند نفر که معلوم نیست ایرانی هستند یا نیستند و تحت چه فشاری هستند اگر سخنانی بگویند و با آن سخنان چهره آنها را ارائه بدهند آنها چه چیزی میخواهند ثابت کنند این مسلم است که ملت عراق

از خشم بر علیه اعمال حکومت بغداد میلرزد و از این حرکات حکومت عراق عصبانی است و حکومت عراق میخواهد خود را در مقابل ملت عراق تبرئه بکند (صحیح است) سفارتخانه هائیکه در عراق هستند از حقائق مستحضرند آنها میخواهند با این وسیله شناخته شده و مبتذل خودشان را تبرئه کنند و این یک حقیقتی است که ملت عراق میبیند ایرانیان و شیعیان مورد آزار و شکنجه هستند و آنها همگی ناراحت هستند (صحیح است) (دکتر بیت منصور - همه ملت عراق مورد شکنجه هستند و ناراحتند) شکنجه و آزار را باید از مردمیکه آنها را از مرز عراق بیرون رانده اند و به خسروی و قصر شیرین فرستاده اند رفت و پرسید نه از زبان حکومت عراق در تلویزیون بغداد یا از نوشته سفارت عراق در اینجا خوب مایایم واقعاً فکر کنیم از درجه تنگ و باریک فکر حکومت عراق که چرا این کار را میکنند اینها فشار به افراد ملت ایران میآوردند برای آنکه به تجاوز خودشان ادامه بدهند یا بحقوق حقه ما تجاوز کنند بنظر من این عمل کثیف ترین و رذیل ترین روش کانگستریسم است و آن عبارتست از کاز بچه دزدها که فرزندان ایرانی را تحت شکنجه قرار میدهند بخیال اینکه بتوانند راهی پیدا بکنند تا بحقوق ملت ایران تجاوز کنند این مایه کمال نفرت است و بشر باید از این کار متنفر باشد و هست (صحیح است) اما آنها اشتباه میکنند اشتباهی بسیار بزرگ، مانند دیگر اشتباهاتشان اینها ایرانی هستند اینها فرزندان نیاکان شرافتمند ایرانی هستند یک ایرانی هر چند شکنجه ببیند، هر چند آزار ببیند اگر خودش ریخته بشود حاضر نیست که یک جیب از خاک وطنش از دست برود (احسن آفرین) این ادعایی است که ۲۵۰۰ سال تاریخ شاهنشاهی ایران سند پایه مهر آنست بخصوص که ایرانیان شیعه حضرت غلی مرتضی و علاقمند به حسین بن علی هستند (احسن) ایرانیان چرا با اینها علاقه دارند چرا خاک نجف و کربلا را اینهمه عزیز میدانند؟ زیرا اینها پیشوایانی بوده اند که برای آنکه حقوق اجتماعیشان را از دست ندهند از جان خود و عزیزان خود گذشتند کسیکه دوستدار حسین باشد کسیکه دوستدار علی باشد امکان ندارد حاضر باشد حقوق ملیش از دست برود بخاطر شکنجه ای

میکند به همین مسائل و میگوید این خواجه بوالحیلتام الخداع خواجه پدر حیلده و مادر مکر باید در مواد راریتی بجای ایجاد میکند و آنگاه سر و سینه زنان ادعای ابوت و قیمومیت آن بچه را میکند

بچه چو از پرده برون آمدی

شسته سر و روی ز خون آمدی

خواجه ز بیرون بدرون آمدی

که چو الف گاه چو نون آمدی

کان من است این ولد دلربا

این حیلده شناخته شده استعمار کهنه و دیرین است امامان متأسف هستیم که هنوز این دست نشاندگان استعمار بدون اینکه توجه کنند به مصلحت های واقعی ملت های عراق، هنوز دنبال کار آنها را گرفته اند و بجای پا آنها میگذارند و ما وقتی بدقت رسیدگی میکنیم میبینیم که همیشه بزبان ملت عراق است مسئله حقوق ایران در اروندرود آنقدر روشن است و آنقدر با حقوق و موازین بین المللی منطبق است و آنقدر با طبیعت هماهنگ است که هر کسی در هر جای جهان مطلب ما را درک میکند و حقانیت را بجانب ما میدهد، اما صرف نظر از این رعایت حقوق عملاً چنانچه جریانات این چند وقت نشان داده است بمصلحت ملت عراق نیز هست، اما آنها که تکیه بر حکومت عراق زده اند کجا بمصلحت های ملت عراق توجه دارند؟ این قرارداد با معاهده ۱۳۱۶ یک معاهده تحمیلی است و همان استعمارگران و اربابان آنرو زطی نامه های خودشان تصدیق و گواهی کرده اند که این نه بخاطر ملت عراق بوده است بلکه بخاطر ادامه سیاست استعمارگری آنان بوده است که این تحمیلات را کرده اند معیناً همان قرارداد را هم آنها موقوف الاجراء ملغی الاثر گذاشتند بموجب همین قرارداد قرار بود یک هیاتی تشکیل بشود مشترک از عراق و ایران و اداره کشتیرانی را در رود بعهده بگیرد برای تشکیل این هیئت که معمولاً دو تا سه ماه کار داشت اجازه دادند و موافقت شد که دولت عراق بنمایندگی از طرف ایران یعنی وکالتاً از طرف ایران و اصالتاً از طرف خودش حقوق کشتیرانی را بگیرد و آنجا را اداره بکند

و گزارش خود را تسلیم این هیئت بکنند ۳۲ سال است که آنها همه ساله در معرفی هیئت و تشکیل این هیئت مداخله میکنند هر وقت موقع زیارت میشود میروند که سرمایه‌های ایرانی می‌آید به آنجا برای خرج کردن، یک دم نرمی نشان میدادند برای مذاکره، هنوز فضا زیارت تمام نشده و هنوز زوار برنگشته بلافاصله مذاکرات را با چه روش اهانت آمیز و چه روش بد و غیر قابل تحملی قطع میکردند این تراژدی ۳۲ ساله است، شما بفرستید این واقعه که نگاه کنید میبینید در دنیا، ادعا میکنم درد دنیا که چنین چیزی را نخواهید دید، که از یک طرف این همه سوء نیت بکاررفته باشد و از یک طرف این همه مدارا، در حالیکه این طرف همیشه مقتدر بوده و می‌توانسته است حق خودش را به وسایلی دیگر بگیرد اما حس سلامت جوئی و علاقه‌ای که ما به مقدساتی که آنجا دفن هستند و مدفون میباشند داریم و سایر عوامل موجب شده است که این همه مدارا نکنیم اما آنها برخلاف مصالح خودشان آن اقدامات را کردند و اگر آنها این اقدام را نمی‌کردند شاید ما این سرعت مجبور نبودیم که بندرهای دیگری ایجاد بکنیم و سطح کشتیرانی را در این شط پائین بیاوریم و این موجب خسارات مردم ساحل نشین عراق هم هست برای ما انقدر صدمه‌ای ندارد برای اینکه بر نامدهای مشعشعی که بر هری شاهنشاه آریامهر در همه مملکت بخصوص در خوزستان اجرا شده است و سایر رفاه مردم آنجا را روز بروز بیشتر فراهم میکند اما این بدبختی برای مردم بصره و مردم آنطرف شط است که حکومت عراق برای آنها ایجاد کرده است و میکنند و مطلقاً توجه ندارد که...

رئیس - آقای فضائی وقت جنابعالی تمام شد.
فضائی - بنده چون وقت تمام شده است یا کمال صراحت باید بگویم که ملت ایران از دولت انتظار دارد که اولاً حقوق ایران را، حقوق مرزی ایران را با کمال قدرت و ایستادگی حفظ کند ثانیاً نسبت به اتباع ایرانی و حفظ حقوق انسانی آنها در خاک عراق همه گونه اقدامات لازم را بکنند و بدانند که ۲۷ میلیون مردم ایران جان بر

کف بدنیال اراده شاهنشاه آریامهر هستند و از هیچ چیز باک ندارند (صحیح است - احسنت، احسنت).

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای پردلی

پردلی - سؤالی است از وزارت آموزش و پرورش تقدیم میکنم.

۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور میشویم، تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست طبق تبصره ۵۰ قانون بودجه سال ۳۹ امرای نیروهای مسلح شاهنشاهی در حین خدمت از حق ارشد يك کم‌ساشته استفاده میکنند لایحه‌ای تقدیم میشود که در صورتیکه تصویب بفرماید از این مبلغ کسور باز نشستی و بیمه کسر شود تا موقع بازنشستی بتوانند از مزایای آن استفاده کنند.

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون فرهنگ راجع بحمايت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع بحمايت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مطرح است فراموش میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگ و هنر بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور آقایان زاد و صادق احمدی معاونین وزارت فرهنگ و هنر و وزارت دادگستری لایحه شماره ۱۶۳۴-۲/۲۷۱۷ دولت راجع بحمايت از حقوق مؤلفان و مصنفین و هنرمندان را که گزارش شورای اول آن بشماره ۵۱۵

چاپ شده است با توجه به پیشنهادات رسیده برای شور دوم مورد بررسی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
 لایحه حمايت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان

فصل یکم - تعاریف

ماده ۱- از نظر این قانون بمؤلف و مصنف و هنرمند «پدیدآورنده» و به آنچه از راه دانش یا هنر و یا ابتکار آنان پدید میآید بدون در نظر گرفتن طریقه یا روشیکه در بیان و یا ظهور و یا ایجاد آن بکاررفته «اثر» اطلاق میشود.

ماده ۲- اثرهای مورد حمايت این قانون بشرح زیر است:

- ۱- کتاب (تألیف یا تصنیف) و شعر و نو شته‌های دیگر علمی - فنی - ادبی - هنری.
- ۲- اثر سمعی و بصری بمنظور اجرا در صحنه‌های نمایش یا پرده سینما یا پخش از رادیو یا تلویزیون که به ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
- ۳- اثر موسیقی که به ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
- ۴- ترانه و سرود و تصنیف که به ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد.
- ۵- نقاشی - تصویر - نقش - طرح - نوشته‌ها و خطهای تزئینی و هرگونه اثر تزئینی و اثر تجسمی که به هر طریق و روش بصورت ساده یا ترکیبی بوجود آمده باشد.
- ۶- هرگونه بیکره (مجسمه).
- ۷- اثر معماری از قبیل طرح و نقشه و ماکت ساختمان.
- ۸- اثر عکسی که با روش ابتکاری و ابداع پدید آمده باشد.
- ۹- اثر مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی.
- ۱۰- اثری که بر پایه فرهنگ عامه (فولکلور) یا میراث فرهنگی و هنری ملی پدید آمده باشد.
- ۱۱- هرگونه اثر مبتکرانه دیگری که از ترکیب يك یا چند اثر از اثرهای نامبرده در این فصل پدید آمده باشد.

۴- تهیه فیلمهای سینمایی و تلویزیونی و مانند آن.

۲- نمایش صحنه‌ای مانند تئاتر - باله و نمایشهای دیگر.

۳- ضبط تصویری یا صوتی اثر بر روی صفحه یا نواریا هر وسیله دیگر.

۴- پخش از رادیو - تلویزیون و وسائل دیگر.

۵- ترجمه و نشر و تکثیر و عرضه اثر از راه چاپ - نقاشی - گراور - کلیشه - قالب‌ریزی و مانند آن.

۶- استفاده از اثر در کارهای علمی - ادبی - هنری - تبلیغاتی و تولیدی.

۷- بکاربردن اثر در فراهم کردن یا پدید آوردن اثرهای دیگری که در ماده دوم یاد شده است.

ماده ۶- اثریکه با همکاری دو یا چند پدید آورنده بوجود آمده باشد و کار یک یا یک آنان جدا و متمایز نباشد اثر مشترک نامیده میشود و حقوق ناشی از آن حق مشترک پدید آورندگان است.

فصل دوم - حقوق پدید آورنده اثر

ماده ۳- حقوق پدید آورنده اثر شامل حق انحصاری نشر و پخش و عرضه و اجرا و بهره برداری مادی و معنوی از نام و اثر پدید آورنده آن میباشد.

ماده ۴- حقوق معنوی پدید آورنده اثر محدود بزمان و مکان نبوده و غیر قابل انتقال است.

ماده ۵- پدید آورنده اثرهای مورد حمايت این قانون میتوانند بطور محدود و یا نامحدود استفاده از حقوق مادی خود را در کلیه موارد از جمله موارد زیر بغیر واکذار نمایند:

- ۱- تهیه فیلمهای سینمایی و تلویزیونی و مانند آن.
- ۲- نمایش صحنه‌ای مانند تئاتر - باله و نمایشهای دیگر.
- ۳- ضبط تصویری یا صوتی اثر بر روی صفحه یا نواریا هر وسیله دیگر.
- ۴- پخش از رادیو - تلویزیون و وسائل دیگر.
- ۵- ترجمه و نشر و تکثیر و عرضه اثر از راه چاپ - نقاشی - گراور - کلیشه - قالب‌ریزی و مانند آن.
- ۶- استفاده از اثر در کارهای علمی - ادبی - هنری - تبلیغاتی و تولیدی.
- ۷- بکاربردن اثر در فراهم کردن یا پدید آوردن اثرهای دیگری که در ماده دوم یاد شده است.

ماده ۶- اثریکه با همکاری دو یا چند پدید آورنده بوجود آمده باشد و کار یک یا یک آنان جدا و متمایز نباشد اثر مشترک نامیده میشود و حقوق ناشی از آن حق مشترک پدید آورندگان است.

فصل سوم - محدودیت حق پدید آورنده اثر

ماده ۷- نقل از اثرهاییکه انتشار یافته است و استناد بآنها در مقاصد ادبی - علمی - فنی - آموزشی - تربیتی و بصورت انتقاد و تقریظ یا ذکر نام پدید آورنده اثر در حدود متعارف مجاز است.

ماده ۸- وزارت فرهنگ و هنر میتواند طبق آئیننامه‌ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید

بکتابخانه‌های عمومی و مؤسسات غیر انتفاعی جمع آوری نشریات و مؤسسات علمی و آموزشی اجازه نسخه برداری از اثرهای مورد حمایت این قانون را از راه عکسبرداری یا طرق مشابه آن بیزان مورد نیاز و متناسب با فعالیت آنها بدهد.

ماده ۹- نقل از اثرهای علمی-فنی-ادبی-هنری از راه عکاسی یا سینما یا رادیو یا تلویزیون یا مطبوعات تا حدیکه جنبه آموزشی یا خبری دارد در صورتیکه مأخذ بیاد شود مجاز است.

ماده ۱۰- وزارت اطلاعات میتواند آثاری را که قبل از تصویب این قانون پخش کرده یا انتشار داده است پس از تصویب این قانون نیز گماکان مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۱۱- ضبط و نسخه برداری از برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی فقط در صورتیکه برای استفاده خصوصی و غیر انتفاعی باشد مجاز است.

فصل چهارم

مدت حمایت از حق پدید آورنده اثر و حمایت‌های قانونی دیگر.

ماده ۱۲- مدت استفاده از حقوق مادی پدید آورنده اثر موضوع این قانون که بموجب وصایت یا وراثت منتقل میشود از تاریخ مرگ پدید آورنده اثر سی سال است و اگر وراثتی وجود نداشته باشد یا وراثت وصایت بکسی منتقل نشده باشد برای همان مدت بمنظور استفاده عمومی در اختیار وزارت فرهنگ و هنر قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳- حقوق مادی اثرهاییکه پدید آورندگان بر حسب وظیفه برای سفارش دهندگان پدید می‌آورند متعلق به سفارش دهنده است.

ماده ۱۴- حقوق مادی متعلق به سفارش دهنده مندرج در ماده ۱۳ تاسی سال از تاریخ پدید آمدن اثر متعلق به او خواهد بود مگر آنکه برای مدت کمتر یا بترتیب محدود تری توافق شده باشد.

ماده ۱۵- انتقال گیرنده حق پدید آورنده اثر میتواند تاسی سال پس از واگذاری از این حق استفاده کند مگر آنکه برای مدت کمتر توافق شده باشد.

ماده ۱۶- در مورد مواد ۱۴ و ۱۵ پس از انقضای مدت‌های مذکور در مواد فوق استفاده از حق مذکور در صورت حیات پدید آورنده اثر متعلق به خود او و در غیر این صورت تابع ترتیب مقرر در ماده ۱۲ خواهد بود.

ماده ۱۷- در موارد زیر حقوق مادی پدید آورنده اثر تاریخ نشر یا عرضه بمدت سی سال مورد حمایت این قانون خواهد بود:

- ۱- اثر های سینما و کرافتی یا عکاسی.
- ۲- هر گاه پدید آورنده اثر شخصیت حقوقی باشد و یا حق پدید آورنده بشخصیت حقوقی واگذار شده باشد.
- ۳- هر گاه اثر با نام مستعار نشر یافته باشد مگر آنکه پدید آورنده قبل از انقضای مدت مذکور اثر خود را با نام خود منتشر کند.

ماده ۱۸- نام و عنوان و نشانه و ویژه معرف اثر از حمایت این قانون برخوردار است و هیچ کس نمیتواند آنها را برای اثر دیگری از همان نوع یا مانند آن تریبی که الفاء شبهه کند بکار برد.

ماده ۱۹- انتقال گیرنده و ناشر و نیز کسانی که طبق این قانون اجازه استفاده یا استناد یا اقتباس از اثری را دارند باید نام پدید آورنده را با عنوان و نشانه ویژه معرف اثر همراه اثر یا روی نسخه اصلی یا نسخه های چاپی یا تکثیر شده بر روش معمول و متداول اعلام و درج نمایند مگر اینکه پدید آورنده خود خواسته باشد که نامش ذکر نشود.

ماده ۲۰- هر گونه تغییر یا تحریف در اثر ممنوع است مگر آنکه با اجازه پدید آورنده باشد.

ماده ۲۱- چاپخانه ها و نگاههای ضبط صوت و کارگاهها و اشخاصی که بچاپ یا نشر یا پخش یا ضبط و یا تکثیر اثر های مورد حمایت این قانون میپردازند باید شماره دفعات چاپ یا ضبط یا تکثیر یا پخش یا انتشار و همچنین شماره مسلسل اثر را بر تمام نسخه هائیکه پخش میشود یا ذکر تاریخ و نام چاپخانه یا نگاه و کارگاه مربوط بر حسب مورد درج نمایند.

ماده ۲۲- پدید آورندگان میتوانند اثر و نام

و عنوان و نشانه و ویژه اثر خود را در موارد و نقاطی که وزارت فرهنگ و هنر آگاهی نماید به ثبت برسانند، وزارت فرهنگ و هنر و وزارت دادگستری و وزارت اطلاعات تا ششماه از تاریخ تصویب این قانون آئین نامه چگونگی و ترتیب انجام یافتن تشریفات ثبت و همچنین مرجع پذیرفتن درخواست ثبت را تهیه و تعیین خواهند نمود پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۳- حقوق مادی پدید آورنده اثر موقعی از حمایت این قانون برخوردار خواهد بود که اثر برای نخستین بار در ایران چاپ یا پخش یا نشر یا اجرا شده باشد و قبلاً در هیچ کشوری چاپ یا نشر یا پخش یا اجرا شده باشد.

فصل پنجم - تخلفات و مجازات

ماده ۲۴- هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است بنام خود یا با علم و اطلاع بنام شخص دیگری غیر از پدید آورنده نشر یا پخش یا عرضه نماید به حبس تأدیبی از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵- هر کس بدون اجازه ترجمه دیگری را عیناً یا بسام خود یا با علم و چاپ یا پخش و نشر نماید به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۶- متخلفین از مواد ۱۸-۱۹-۲۰-۲۱ این قانون به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

ماده ۲۷- تعقیب بزه های مذکور در این قانون با شکایت شاکی خصوصی شروع و با گذشت وی موقوف میگردد.

ماده ۲۸- در مواردی که بسبب سپری شدن مدت حق پدید آورنده استفاده از اثر یا رعایت مقررات این قانون برای همگان آزاد است در باره متخلفان از مواد ۱۸-۱۹-۲۰-۲۱ این قانون وزارت فرهنگ و هنر عنوان شاکی خصوصی را خواهد داشت.

ماده ۲۹- شاکی خصوصی میتواند از دادگاه

صادر کننده حکم نهائی درخواست کند که مفاد حکم در یکی از روزنامه ها با انتخاب و هزینه وی آگهی شود.

ماده ۳۰- هر گاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی مرتکب خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد و در صورتیکه اموال شخص حقوقی به تنهایی نکافه نکند ماه تلفات از اموال مرتکب جرم جبران میشود.

ماده ۳۱- مراجع قضائی میتوانند ضمن رسیدگی بشکایت شاکی خصوصی نسبت به جلوگیری از نشر یا پخش و عرضه آثار میبورد شکایت و ضبط آن تعلیمات لازمه را بضابطین دادگستری بدهند.

ماده ۳۲- اثر هائیکه پیش از تصویب این قانون پدید آمده از حمایت این قانون برخوردار است اشخاصیکه بدون اجازه از اثرهای دیگران تا تاریخ تصویب این قانون استفاده یا بهره برداری کرده اند حق نشر یا اجرا یا پخش یا تکثیر یا ارائه مجدد یا فروش آن آثار را ندارند، مگر با اجازه پدید آورنده یا جانشین او با رعایت این قانون. متخلفین از حکم این ماده و همچنین کسانی که اثر را برای فرار از کیفر بتاریخ پیش از تصویب این قانون بچاپ رسانند یا ضبط یا تکثیر کنند یا از آن بهره برداری کنند به کیفر مقرر در ماده ۲۴ محکوم خواهند شد مگر آنکه عمل آنسان بموجب قانون دیگر مستوجب مجازات شدیدتری باشد.

ماده ۳۳- مواد ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ قانون مجازات عمومی ملغی است.

ماده ۳۴- آئین نامه های اجرائی این قانون از طرف وزارت فرهنگ و هنر و وزارت دادگستری و وزارت اطلاعات تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید. مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر- مجید محسنی مهر گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی با حضور آقای زاد معلون وزارت فرهنگ و هنر- لایحه راجع به حمایت از حقوق مؤلفین و مصنفین و هنرمندان را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۱۵ چاپ شده است برای شور دوم مورد

رسیدگی قرارداد مواد مربوط را تصویب رسانید.
اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - پوربائی
گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس
شورای ملی

کمیسیون امور خارجه با حضور نمایندگان دولت
لايحه راجع بحمايت از حقوق مؤلفين و مصنفين و
هنرمندان را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۱۵ چاپ
شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و ماده مربوط
را تصویب رسانید. اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی
تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهرزاد
گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳۱ فروردین ماه
۱۳۴۸ با حضور آقایان صادق احمدی و زاد معاونین
وزارت دادگستری و وزارت فرهنگ و هنر لایحه راجع
بحمايت از حقوق مؤلفين و مصنفين و هنرمندان را که
گزارش شور اول آن بشماره ۵۱۵ چاپ شده است مطرح کرد
و با توجه به پیشنهادات رسیده پس از اصلاحاتی که بعداً
مورد تأیید کمیسیون فرهنگ و هنر قرار گرفت لایحه
را تصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور دوم از کمیسیون اطلاعات بمجلس شورای ملی
کمیسیون اطلاعات با حضور نمایندگان دولت لایحه
راجع بحمايت از حقوق مؤلفين و مصنفين و هنرمندان را که
گزارش شور اول آن بشماره ۵۱۵ چاپ شده است برای
شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مواد مربوط را تصویب
رسانید.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون اطلاعات - پاینده

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود -
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - از نظر این قانون بمؤلف و مصنف و
هنرمند «پدیدآورنده» و به آنچه از راه دانش یا هنر و
یا ابتکار آنان پدید میآید بدون در نظر گرفتن طریقه یا
روشی که در بیان و یا ظهور و بنا ایجاد آن بکاررفته «اثر»
اطلاق میشود.

رئیس - نسبت به ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) ماده اول رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - اثرهای مورد حمایت این قانون بشرح
زیر است:

۱- کتاب (تألیف یا تصنیف) و شعر و نوشته های
دیگر علمی - فنی - ادبی - هنری .

۲ - اثر سمعی و بصری بمنظور اجرا در صحنه های
نمایش با پرده سینما یا پخش از رادیو یا تلویزیون که
بهر ترتیب و روش نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد .

۳ - اثر موسیقی که بهر ترتیب و روش نوشته یا
ضبط و نشر شده باشد .

۴ - ترانه و سرود و تصنیف که بهر ترتیب و روش
نوشته یا ضبط یا نشر شده باشد .

۵ - نقاشی - تصویر - نقش - طرح - نوشته ها و
خطهای تزئینی و هر گونه اثر تزئینی و اثر تجسمی که
بهر طریق و روش بصورت ساده یا ترکیبی بوجود آمده
باشد .

۶ - هر گونه بیکره (مجسمه) .
۷ - اثر معماری از قبیل طرح و نقشه و ماکت
ساختمان .

۸ - اثر عکاسی که با روش ابتکاری و ابداع پدید
آمده باشد .

۹ - اثر مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی .

۱۰ - اثری که بر پایه فرهنگ عامه (فولکلور)
یا میراث فرهنگی و هنری ملی پدید آمده باشد .

۱۱ - هر گونه اثر مبتکرانه دیگری که از اثر کپی
یک یا چند اثر از اثرهای نامبرده در این فصل پدید آمده
باشد .

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده دوم رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
ماده سوم قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - حقوق پدیدآورنده اثر شامل حق انحصاری
نشر و پخش و عرضه و اجرا و بهره برداری مادی و معنوی از
نام و اثر پدیدآورنده آن میباشد .

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
نسبت به ماده سوم رأی میگیریم خانها و آقایانیکه
موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد . ماده چهارم قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - حقوق معنوی پدید آورنده اثر محدود
بزمان و مکان نبوده و غیر قابل انتقال است .

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ آقای دکتر
درودی بفرمائید .

دکتر درودی - خواهش میکنم راجع به حقوق
معنوی توضیحی بفرمائید .

رئیس - آقای دکتر بگانه بفرمائید .

دکتر بگانه (وزیر مشاور) - همانطور که استحضار
دارند در مقابل حقیقه هر شخص از نظر حقوقی دارد اگر
به حقتش تخطی شد یک زبان مادی و یک زبان معنوی تعلق
میگیرد، این است که یک حق با حق مادی است با حق
معنوی حق مادی حقی است قابل تقویم که اگر بآن
تخطی شد خسارتش گرفته میشود اما حق معنوی آن است
که باید شخص از نظر عواطف و حیثیات خودش و آنچه که
مولود فکر و اندیشه اش است حمایت شود بطور مثلث
عرض میکنم تألمی که انسان پیدا میکند در نتیجه این
تألم روحی خسارتیکه باو خورده یک خسارت معنوی است

البته خسارت معنوی راهم علم حقوق جدید یک مابه الازاء
مادی برایش قائل شده و در قوانینی که در ۶ سال پیش
گذشت و به تصویب رسید اولین بار خسارات معنوی شناخته
شده تبع خسارات معنوی حق معنوی و حق مادی از تقسیم
بندی های حقوق جدید بشمار میرود .

رئیس - نظر دیگری نسبت به ماده ۴ نیست؟ (اظهاری
نشد) ماده ۴ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۵ قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - پدید آورنده اثرهای مورد حمایت این
قانون میتواند بطور محدود یا نامحدود استفاده از حقوق
مادی خود را در کلیه موارد و از جمله موارد زیر بغیر
واگذار نماید :

۱- تهیه فیلمهای سینمایی و تلویزیونی و مانند آن
۲- نمایش صحنه ای مانند تئاتر - باله و نمایشهای
دیگر .

۳- ضبط تصویری یا صوتی اثر بر روی صفحه یا نوار
باهر وسیله دیگر .

۴- پخش از رادیو - تلویزیون و وسائل دیگر .

۵- ترجمه و نشر و تکثیر و عرضه اثر از راه چاپ .

نقاشی - گراور - کاپیشه - قالب ریزی و مانند آن .
۶- استفاده از اثر در کارهای علمی - ادبی - هنری -
تبلیغاتی و تولیدی .

۷- بکار بردن اثر در فراهم کردن یا پدید آوردن
اثرهای دیگری که در ماده دوم یاد شده است .

رئیس - نسبت به ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۵ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش
میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶
قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - اثریکه با همکاری دو یا چند پدیدآورنده
بوجود آمده باشد و کار یک یا آنان جدا و متمایز نباشد اثر
مشترک نامیده میشود و حقوق ناشی از آن حق مشترك
پدید آورندگان است .

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - نقل از اثر هائیکه انتشار یافته است و استناد بآنها در مقاصد ادبی - علمی - فنی - آموزشی - تربیتی و بصورت انتقاد و تقریظ با ذکر نام پدید آورنده اثر در حدود متعارف مجاز است.

رئیس - نسبت بماده ۷ نظری نیست؟ آقای مهندس صائبی بفرمائید.

مهندس صائبی - راجع به حدود متعارف. چون قانون جدید است و ضابطه ای نداریم از جهت حقوق متعارف خواهش میکنم آقای مخبر کمیسیون توضیح بدهند که این حدود متعارف چیست و آیا در آئین نامه این حدود متعارف پیش بینی میشود؟

رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمائید.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - در قانون مدنی برای اینکه حدود هر کاری معلوم شود که تا چقدر اعمال انسان ممکن است موجب خسارت واقع بشود بحث تقریظ و تعدی هست که هر دو را قانونگذار تعریف کرده ولی اگر این دو عبارت کلی یک ضابطه خاصی نداشته باشد ممکن است کوچکترین عمل انسان افراط باشد یا ترک مواظبتی که بموجب قانون برای انسان الزام آور است تعدی باشد ملاک چیزی است که عقل متوسط آنرا ملاک قرارداده بطور متعارف یعنی آنطور که نه دانشمندترین و باهوش ترین را در نظر بگیرند بلکه کسیکه از پدیده های اندیشه ای بطور متوسط بهره مند است در علم حقوق مضمون متعارف یعنی در حدود معمول نه خیلی جنبه حداکثر داشته باشد نه خیلی جنبه حداقل بطور مثال عرض میکنم که راننده بهیچوجه مکلف نیست که هر وقت اتومبیل را حرکت میدهد نهایت احتیاط یک مرد تیزبین و دوربینی را بکند و زیر ماشین را هم نگاه کند مبادا کسی در زیر ماشین خوابیده باشد همینقدر که جلو و عقب اتومبیل را نگاه کرد کافی است و اگر کسی زیر اتومبیل خوابیده

باشد و زیر چرخ برود این راننده را مسئول نمیدانند برای اینکه متعارف دقت و مراقبت حدی است که عقل معمولی آنرا در نظر میگیرد نه حداقل و حداکثر این حد متعارف است و برای کسانی که این قانون را اجرا میکنند مسلماً حدود متعارف را با استنباط قضائی خودشان باید تفسیر کنند.

رئیس - نظر دیگری نسبت بماده ۷ نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - وزارت فرهنگ و هنر میتواند طبق آییننامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بکتابخانه های عمومی و مؤسسات غیر انتفاعی جمع آوری نشریات و مؤسسات علمی و آموزشی اجازة نسخه برداری از اثرهای مورد حمایت این قانون را از راه عکسبرداری یا طرق مشابه آن بمیزان مورد نیاز و متناسب با فعالیت آنها بدهد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - نقل از اثرهای علمی - فنی - ادبی - هنری از راه عکاسی یا سینما یا رادیو یا تلویزیون یا مطبوعات ناحدی که جنبه آموزشی یا خبری دارد در صورتیکه مأخذ یاد شود مجاز است.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - وزارت اطلاعات میتواند آثاری را که

قبل از تصویب این قانون بخش کرده و یا انتشار داده است پس از تصویب این قانون نیز کماکان مورد استفاده قرار دهد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - ضبط و نسخه برداری از برنامه های تلویزیونی و تلویزیونی فقط در صورتیکه برای استفاده خصوصی و غیر انتفاعی باشد مجاز است.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - مدت استفاده از حقوق مادی پدید آورنده اثر موضوع این قانون که بموجب وصایت یا وراثت منتقل میشود از تاریخ مرگ پدید آورنده اثر سی سال است و اگر وراثتی وجود نداشته باشد یا وراثت وصایت بکسی منتقل شده باشد برای همان مدت بمنظور استفاده عمومی در اختیار وزارت فرهنگ و هنر قرار خواهد گرفت.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - حقوق مادی اثر هائیکه پدید آورندگان بر حسب وظیفه برای سفارش دهندگان پدید میآورند متعلق بسفارش دهنده است.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ آقای دکتر مدرس بفرمائید.

دکتر مدرس - بنده قبل از بیان عرضم تشکر میکنم

از کمیسیون محترم فرهنگ و هنر و همچنین از وزارت فرهنگ و هنر که با کمال صبر و شکیبائی دقت کردند و این لایحه مهم را بصورت خیلی خوبی تصحیح کردند اما این ماده ۱۳ در این مدت که با آقای زاد صحبت کردم شمولش باین چند فقره ای که از اثر نرغ شده بیک صورتی خواهد بود که مشکلاتی در آینده پدید خواهد آورد این نوشته اثر موسیقی کتاب شعر چه و چه ترانه و هر گونه بیکره و مجسمه البته بک کسی بر حسب وظیفه برای مؤسسه یا شخصی مجسمه ای میسازد و طبق این ماده ۱۳ حقوق مادی این مجسمه مال همان شخص است و متعلق بسفارش دهنده خواهد بود اما بلافاصله ماده ۱۴ را داریم که در مدت ۳۰ سال متعلق با خواهد بود اگر اینطور باشد بعد از ۳۰ سال میتواند پدید آورنده مجسمه این مجسمه را از سفارش دهنده پس بگیرد آنوقت در مورد کتاب اگر بیاییم این را شمول بدهیم یعنی این ماده ۱۳ را می بینیم بک وقت بک مصنف بک دانشمند کتابی نوشته و در موقعیکه داشته این کتاب را می نوشته یا فقیر بوده یا به قدر کار خودش آگاه نبوده شاید آنروزی که فردوسی شاهنامه را نوشته به ارزش کار خودش آگاه نبوده و ۵۰ سال بعد اثرش معلوم میشود بنا بر این صحیح نیست که بک دانشمند را دانشگاه و ادار بکند کتابی بنویسد بعد از ۳۰ سال که این کتاب جای خودش را در دنیا باز کرد تازه این شخص حقی نداشته باشد در این ماده ۱۳ بنده حرف داشتم و الان هم عرض میکنم که این ماده کافی نیست با این سعه صدر وزارت فرهنگ و هنر و کمیسیون فرهنگ و هنر که هر دو سعی کردند این قانون شسته و رفته تنظیم و تقدیم شود (اخلاقی - نظر نان چیست؟) نظر بنده اینست که تفکیک شود بین دانشمندان و نویسندگان و سایر هنرمندان البته در مورد آثار موسیقی و مجسمه و نقالی این ماده اشکالی ندارد اما در مورد کار دانشمند و نویسنده بنظر بنده کافی نیست

رئیس - آقای خواجه نوری بفرمائید.

خواجه نوری - بنده هم میخواهم قبل از طرح این لایحه در مجلس شورای ملی اظهار تشکر بکنم برای اینکه واقعاً تصویب این قانون برای حمایت از علم و هنر و صنعت

است و تمام اشخاصی که دارای فنی هستند از حمایت این قانون استفاده خواهند برد درباره این ماده ۱۳ خیلی بحث شد لیکن بنده میخوامم به حضور جناب آقای دکتر مدرسی توضیح بدهم که در موردی که این ماده ۱۳ جاری است باید دقت کرد که آن کار فرمائی که موجبات کار را فراهم میکند برای دانشمند یا برای هنرمند یا نویسنده، مثلاً برای دانشمند شما تصور کنید که يك کارخانه با مؤسسه تجارتي يك آزمایشگاه مجهزی را با میلیونها ثروت و سرمایه با وسایل کار و مواد اولیه در اختیار يك عده دانش پژوه میگذارد که در لابراتوار یا دارالتجربه او تحقیقاتی یا کشفیاتی بشود و از آن کشفیات استفاده تجارتي بکنند اگر قرار باشد اشخاصی که دانش پژوه هستند هم حقوق بگیرند یعنی وقت خودشان را فروخته باشند با آن مؤسسه تجارتي و صنعتی هم از وسائلی که در آن دارالتجربه هست استفاده کنند یعنی میلیونها ثروت در اختیار داشته باشند برای اینکه کشفی بکنند در واقع آن امکاناتیکه آن شرکت با مؤسسه در اختیار آن دانش پژوه گذاشته از آن امکانات استفاده بکنند و آن تحقیقات را بکنند و آن تحقیقات را بموجب قراردادی که منعقد کرده اند در اختیار آن مؤسسه بگذارند اگر نگذارند آنوقت دیگر مؤسسه ای نخواهد بود که وسائل اینگونه تحقیقات را فراهم بکند و تشویق بکند و اینگونه موجبات تحقیقات و مطالعات را فراهم کند و اگر چنین ماده ای نباشد مسلماً جلوی پیشرفت علم و تحقیقات علمی در مملکت گرفته میشود ولیکن برای آن قسمتی که شما فرمودید بکراهی هست و آن این است که يك محقق با يك نویسنده ای یا مترجمی ممکن است برای حفظ حقوق خود با اعقاب خود بموجب قراردادی که با صاحب کار خود منعقد میکند يك ماده ای بنفع خود بگنجاند این مخالف با این قانون نیست یعنی میتواند بنفع خود يك ماده ای در قرارداد بگذارد که يك تا ده صد شريك هستم و با اولاد من تا چند سال در اینکار شريك است و در هیچ جا قانون اینکار را منع نکرده است چنین چیزی را اگر کسی بخواهد بنفع خودش يك ماده ای در قرارداد بگذارد نمیتواند در قراردادهای منعقد بین کارفرما و آن دانش پژوه یا محقق با نویسنده عمل کند و این امکان

هست مثال بارزتری میخوامم عرض کنم در مورد ناشرین یا نویسندگان اینگونه مؤسسات تألیف و چاپخانه ها و ناشرین کتاب فرض کنید امر و زبک نویسنده یا مترجم وقت خودش را در اختیار يك روزنامه یا يك مجله بگذارد و تمام وقت خودش را صرف کند برای اینکه مقالاتی یا کتابی را ترجمه بکند او برای اینکار يك اجرتی گرفته و کارفرمائی داشته که وقت او را خریده در مقابل پرداخت مبلغی و حقوقی باور داده و کاری از او خواسته و در ضمن وسایل کار را هم در اختیارش گذاشته است یعنی رفته است کتابهای قابل ترجمه یا مقالات قابل ترجمه را از نقاط مختلف دنیا جمع آوری کرده و در اختیار این مترجم گذاشته است که این کتابها را مأخذ را ترجمه بکند پس زحمت اساسی را کارفرما کشیده یعنی هم مدارك کتابها را فراهم کرده هم وسایل اعاشه این شخص را فراهم کرده است که این کار را بکند حال اگر این شخص که این کار را میکند یعنی وقتش را در اختیار کارفرما گذاشته است در قراردادی که با کارفرما منعقد میکند حقی برای خودش قائل باشد یعنی اصل کلی باید بر این باشد که کسی که کاری را برای او معین میکنند این حق برای او مسلم و محفوظ باشد و اگر غیر از این صورت باشد مؤسسه ای که در این کار تشویق میکنند و این کار را میکنند این وظایف را انجام نخواهند داد بنده این توضیح را دادم که روشن بشود (دکتر کیان - در مؤسسات تحقیقاتی بزرگ دنیا به همین نحو که میفرمائید عمل میشود) بله، یعنی اگر مؤلف یا مصنف یا دانش پژوهی بخواهد حق اضافی برای خودش قائل باشد شخصاً باید بموجب قرارداد جداگانه ای این حق را قائل بشود و ممانعی هم ندارد و مخالف این قانون هم نیست.

رئیس - آقای دکتر خزائی بفرمائید.

دکتر خزائی - بنده توجه همکاران عزیز را با اجازه مقام محترم ریاست بعنوان قانون جلب میکنم عنوان قانون حمایت از مؤلف و مصنف است یعنی این قانون جانشین اراده مؤلف و مصنف است آنچه را که جناب آقای خواجه نوری فرمودند اگر در متن ماده قید شده بود که در صورتیکه وسایل تحقیقی را در اختیار بگذارند این اشکال مرتفع میشد ولی باز اشکال دیگری باقی میماند و آن همان مجسمه است بعد از ۳۰ سال که دو مرتبه

ممان است خود پدید آورنده مطالبه کند و از جنبه دیگر این سفارش دهنده هیچ وسیله ای برای نویسنده یا مؤلف فراهم نمیکند و از طرف دیگر هم در متن ماده قرارداد هم عنوان شده است بموجب ماده همان وظیفه و حقوق مستمری برای این کافی است در صورتیکه اگر کلمه قرارداد همانطور که در کمیسیون کار و بعد کمیسیون فرهنگ و هنر مطرح شد این عنوان پذیرفته شد که بموجب وظیفه و قرارداد اگر کلمه «قرارداد» اضافه شود در آن قرارداد هم میشود دامنه شمول را نسبت بمجسمه از بین برد و هم میتوان دامنه شمول را نسبت به کتاب طوری وسعت داد که صاحب حق از حق خودش محروم نشود بنابراین بنده پیشنهاد میکنم که کلمه «و قرارداد» همانطور که در کمیسیون فرهنگ و هنر هم مطرح بود در ماده گنجانیده شود عرض کردم در صورتی این ماده سه خود را بدست میآورد که این کلمه «و قرارداد» اضافه شود در آن صورت از یک طرف میشود دامنه شمول را نسبت بمجسمه و بیکره از بین برد و از جانب دیگر هم میشود در قرارداد يك ماده ای بگنجاند و منافع صاحب اثر که از نوشتن و کتاب نویسی بدست میآید محفوظ بماند ولی اگر کلمه «و قرارداد» نباشد و صرفاً بر حسب وظیفه آن سفارش دهنده دیگر نخواهد داد و حقش از بین میرود و ما از مؤلف و مصنف حمایت نکرده ایم.

رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمائید.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - بنده قبلاً از فرمایشات جناب آقای خواجه نوری و دکتر خزائی تشکر میکنم برای اینکه از يك اجمالی که ممکن بود بعداً در اجرا پیش بیاید در اینجا توضیحاتی فرمودند که موجب شد توضیحاتی بعرض مجلس شورای ملی برسانم در این قانون البته همانطور که جناب دکتر خزائی فرمودند بعضی از مواد باراده طرفین قابل تغییر است باید عرض کنم در بعضی مواد آنطور نیست که بشود بخلاف مقررات مندرج در این قانون توافق کرد بطور مثال عرض میکنم ماده ۴ که حقوق معنوی را غیر قابل انتقال مینماید هیچوقت توافقی خلاف این ماده نمیشود ولی نظر جناب خواجه نوری و آقای دکتر خزائی باین قسمت

و آن قسمت بعدی یعنی ماده ۱۴ جلب میکنم کسی که سفارش میدهد یا کسی که اثر را ایجاد میکند میتواند در قرارداد با بترتیب بیش از ۳۰ سال یا کمتر از ۳۰ سال حقوق حمایتش نسبی یا مطلق باشد این توافق را بکنند در آخر ماده میگوید مگر برای مدت کمتر یا بترتیب محدودتری توافق شده باشد تا يك حدودی توافق طرفین را در موردی که امر دائر سفارش دهنده پدید آورنده است روشن بکند و البته این را بعرض برسانم در مورد اثراتی که مظهر جسمی دارد مثل مجسمه آن مالکیت همیشه مال سفارش دهنده است و اگر آن مالک که سفارش دهنده است آن چیزی که مظهر جسمی دارد در معرض عکسبرداری و فیلمبرداری قرار ندهد دیگر موردی پیدا نمیشود که پدید آورنده اثر بخواهد بعد از ۳۰ سال بنفع خودش استفاده کند و در عمل پیش نمیآید.

رئیس - آقای دکتر وفابفرمائید.

دکتر وفا - بنده ضمن اظهار تشکر از تقدیم این لایحه بساحت مقدس مجلس شورای ملی بدلیل اینکه چیزی است بسیار جدید و ما احتیاج داشتیم و فکر میکنم خود همین تازه بودن و نو بودن و مبتکرانه بودن این قانون اهمیت این قانون را ثابت میکند و اما در مورد فرمایشات جناب آقای دکتر مدرسی و آقای دکتر خزائی استادان بنده میخوامم عرض کنم بفصل چهارم و عنوانش توجیهی بفرمائید مدت حمایت را میخواهد بگوید این مدت حمایت را آمده اند در ۷۲ کشور دقت کرده اند بررسی کرده اند يك معدلی گرفته اند که بین ۳۰ تا ۵۰ سال بوده است و گفته اند هر اثری پس از این حد متعارف زمان بشری متعلق به اجتماع است این فلسفه اجتماع است اما در ماده ۱۳ که میگویند اگر قرارداد بود بهتر بود بنظر بنده وجود قرارداد در خود این دو خط مستتر است چرا؟ بدلیل اینکه کسی که میگوید حقوق مادی اثرهایی که بر حسب وظیفه و طبقه کی ایجاد میشود طبق قراردادی، طبق يك تهمدی طبق يك نوشته ای که طرف متعهدین امضاء میکنند انجام میگیرد بنظر بنده قرارداد در اینجا هیچ موردی ندارد که اشکالی پیش بیاید (خواجه نوری - بمأمور دولت بموجب حکم هم ممکن است) اتفاقاً در فصل چهارم در باب مدت حمایت

از حق پدید آورنده مبادء ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷، بتفصیل و منجز و خیلی روشن تکلیف همه را روشن کرده است در اینجا در نوع پدید آورنده داریم یکی پدید آورنده است که خودش پدید آورده است اثری را برای خودش، یکی هم پدید آورنده است که موظف بوده بعد از ۳۰ سال هم بوسايت باشد بورايت باشد این حق متعلق بخودش خواهد بود و بعد از او متعلق با اجتماع است و اگر موظف بوده طبق ماده ۱۳ بر حسب وظیفه در اینجا سفارش دهند جایگزین او است و دیگر ابهامی نیست در مورد اینکه آقای دکتر یگانه فرمودند در لایحه اوراق وسایل آزمایش، کتاب، مجله، ساختمان، کرایه منزل همه اینها را که در متن جملات مستتر است در اختیار این شخص حقوق بگیر گذاشته است بهمین دلیل این حقوق متعلق بسفارش دهنده است تازه در آخر ماده ۱۴ که استناد فرمودند یکی از همان دلایلی است که بحق پدید آورنده اصلی توجه بیشتری شده است بهمین دلیل است که گفته است اگر کمتر و محدودتر باشد میتواند قرارداد ببندد ولی بیش از ۳۰ سال نباید ببندد چون بعد از این مدت مجسمه در تمام دنیا مال ملت است مال اجتماع است بنظر بنده این ماده ۱۳ هیچ ابهامی ندارد و قرارداد در آن مستتر است و ماده ۱۴ هم تکلیف را روشن کرده است و سفارش دهنده را بجای پدید آورنده قرارداد.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۱۳ نیست؟ (اظهاری نشد) (بماده ۱۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - حقوق مادی متعلق بسفارش دهنده مندرج در ماده ۱۳ تا سی سال از تاریخ پدید آمدن اثر متعلق به او خواهد بود مگر آنکه برای مدت کمتر یا بترتیب محدودتری توافق شده باشد.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خواهد شد)

ماده ۱۵ - انتقال گیرنده حق پدید آورنده اثر میتواند تا سی سال پس از واگذاری از این حق استفاده کند مگر آنکه برای مدت کمتر توافق شده باشد.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - در مورد مواد ۱۵ و ۱۶ پس از انقضای مدتهای مذکور در مواد فوق استفاده از حق مذکور در صورت حیات پدید آورنده اثر متعلق بخود او و در غیر این صورت تابع ترتیب مقرر در ماده ۱۲ خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - در موارد زیر حقوق مادی پدید آورنده از تاریخ نشر باعرضه بمدت سی سال مورد حمایت این قانون خواهد بود:

- ۱ - اثرهای سینما و گرافی باعکسی.
- ۲ - هر گاه پدید آورنده اثر شخصیت حقوقی باشد و یا حق پدید آورنده بشخصیت حقوقی را گذارده باشد.
- ۳ - هر گاه اثر بانام مستعار نشر یافته باشد مگر آنکه پدید آورنده قبل از انقضای مدت مذکور اثر خود را بانام خود منتشر کند.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - نام و عنوان و نشان ویژه معرف اثر از

حمایت این قانون بر خوردار است و هیچ کس نمیتواند آنها را برای اثر دیگری از همان نوع بمانند آن بترتیبی که الفاء شبهه کند بکار برد.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - انتقال گیرنده و ناشر و نیز کسانی که طبق این قانون اجازه استفاده یا استناد با اقتباس از اثری را دارند باید نام پدید آورنده را با عنوان و نشانه ویژه معرف اثر همراه اثر یاروی نسخه اصلی یا نسخه های چاپی یا تکثیر شده بپوش معمول و متداول اعلام و درج نمایند مگر اینکه پدید آورنده خود خواسته باشد که نامش ذکر نشود.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - هر گونه تغییر یا تحریف در اثر ممنوع است مگر آنکه با اجازه پدید آورنده باشد.

رئیس - در ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به ماده ۲۰ خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - چاپخانه ها و بنگاههای ضبط صوت و کارگاهها و اشخاصی که بچاپ یا نشر یا بخش یا ضبط و یا تکثیر اثرهای مورد حمایت این قانون میپردازند باید شماره دفعات چاپ یا ضبط یا تکثیر یا بخش یا انتشار و همچنین شماره مسلسل اثر را بر تمام نسخه های تکثیر بخش میشود باز کر تاریخ و نام چاپخانه یا بنگاه و کارگاه مربوط بر حسب مورد درج نمایند.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به ماده ۲۱ خانمها و آقایانیکه موافقتند

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۲۲ - پدید آورندگان میتوانند اثر و نام و عنوان و نشانه و ویژه اثر خود را در موارد و نقاطی که وزارت فرهنگ و هنر آگاهی نماید ثبت برسانند وزارت فرهنگ و هنر وزارت دادگستری و وزارت اطلاعات تا شش ماه از تاریخ تصویب این قانون آئین نامه چگونگی و ترتیب انجام یافتن تشریفات ثبت و همچنین مرجع پذیرفتن درخواست ثبت راهبیه و تعیین خواهند نمود پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - حقوق مادی پدید آورنده اثر موقعی از حمایت این قانون بر خوردار خواهد بود که اثر برای نخستین بار در ایران چاپ یا بخش یا نشر یا اجرا شده باشد و قبلاً در هیچ کشوری چاپ یا نشر یا بخش و یا اجرا نشده باشد.

رئیس - در ماده ۲۳ نظری نیست؟ آقای دکتر درودی بفرمائید.

دکتر درودی - تا اینجا که صحبت شده قید نشده بود که پدید آورنده اثر ایرانی باشد یا خارجی و آیا این اثر در ایران منتشر شده باشد یا در خارج ولی در اینجا اول دفعه قید شده که این اثر باید در ایران منتشر شده باشد و قید شده که فقط از مزایای مادی این قانون میشود استفاده کرد مفهوم مخالف این است که هر نوع اثری در هر کجای دنیا و توسط هر فردی منتشر شده باشد از مزایای معنوی این قانون میتواند استفاده کند اگر مطلب اینطور باشد قاعدتاً باید عمل متقابلی هم باشد یعنی سایر کشورهای دنیا هم بک چنین قانونی بگذرانند که هر کسی در ایران اثری داشت

از مزایای معنوی آن میتوان استفاده کند اگر چنین باشد بنده پیشنهاد حذف کلمه مادی را میکنم (احسنت).

رئیس - آقای خواجه نوری بفرمائید.
خواجه نوری - بنده میخواستم توجه جناب دکترا را به این مطلب جلب کنم که حفظ حقوق آثار مؤلفین و مصنفین در صورتی در ایران قابل اجرا است که ما هم قراردادهای بین المللی را جمع به این موضوع را امضاء کنیم و عضویت داشته باشیم و تا وقتی که آن قراردادهای بین المللی را اجرا نمیکنیم مافظت از حقوق مصنفین و مؤلفین حمایت میکنیم که بموجب این قانون در ایران آثارشان منتشر شده باشد و این کار منفعه است و تعدد این را در این قانون گذاشته ایم.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۲۳ نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۴ - هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است بنام خود یا با علم و اطلاع بنام شخص دیگری غیر از پدید آورنده نشر یا پخش یا عرضه نماید به حبس تأدیبی از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - هر کس بدون اجازه ترجمه دیگری را عیناً بنام خود یا دیگری چاپ، پخش و نشر نماید به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۶ - متخلفین از مواد ۱۸-۱۹-۲۰-۲۱ این قانون به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

رئیس - در ماده ۲۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۷ - تعقیب بزه های مذکور در این قانون با شکایت شاکی خصوصی شروع و با گذشت وی موقوف میگردد.

رئیس - در ماده ۲۷ نظری نیست؟ آقای خواجه نوری بفرمائید.

خواجه نوری - راجع باین ماده ۲۷ بنده عبارت را میخوانم «تعقیب بزه های مذکور در این قانون با شکایت شاکی خصوصی شروع و با گذشت وی موقوف میگردد» این را مخصوصاً بنده میخواستم جناب آقای دکتر یگانه توضیح بدهند که در کلیه مراحل این امکان هست یعنی از لحاظ دادرسی توضیح کافی بدهند که در صورت جلسه قید شود.

رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمائید.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - در مورد این ماده بنا تبادل نظری که با جناب آقای صادق احمدی بعمل آمد منظور مسلماً این است که گذشت شاکی خصوصی در هر مرحله ای باشد چه در دادسرا چه در صدور حکم در هر مرحله که شاکی خصوصی گذشت بکند موضوع از نظر جزائی منتفی تلقی میشود.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۲۷ نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۸ - در مواردی که بسبب سیری شدن مدت حق پدید آورنده استفاده از اثر با رعایت مقررات این قانون برای همگان آزاد است درباره متخلفان از مواد ۱۸-۱۹-۲۰-۲۱ این قانون وزارت فرهنگ و هنر عنوان شاکی خصوصی را خواهد داشت.

رئیس - در ماده ۲۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۹ - شاکی خصوصی میتواند از دادگاه صادر کننده حکم نهائی درخواست کند که مفاد حکم در یکی از روزنامه ها با انتخاب هزینه وی آگهی شود.

رئیس - در ماده ۲۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - هر گاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی مرتکب خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد و در صورتیکه اموال شخص حقوقی به تنهایی تکافو نکند مابه التفاوت از اموال مرتکب جرم جبران میشود.

رئیس - در ماده ۳۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۱ - مراجع قضائی میتوانند ضمن رسیدگی بشکایت شاکی خصوصی نسبت به جلوگیری از نشر پخش و عرضه آثار مورد شکایت و ضبط آن تعلیمات لازم را با ضابطین دادگستری بدهند.

رئیس - در ماده ۳۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۲ - اثرهاییکه پیش از تصویب این قانون پدید آمده از حمایت این قانون برخوردار است اشخاصی که بدون اجازه از اثرهای دیگران تا تاریخ تصویب این قانون استفاده یا بهره برداری کرده اند حق نشر با اجرا یا پخش یا تکثیر یا ارائه مجدد یا فروش آن آثار را ندارند مگر با اجازه پدید آورنده یا جانشین او با رعایت این قانون متخلفین از حکم این ماده و همچنین کسانی که اثر را برای فرار از کیفر بتاریخ پیش از تصویب این قانون بچاپ رسانند یا ضبط یا تکثیر کنند یا از آن بهره برداری کنند به کیفر مقرر در ماده ۲۴ محکوم خواهند شد مگر آنکه عمل آنان بموجب قانون دیگر مستوجب مجازات شدیدتری باشد.

رئیس - در ماده ۳۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۳ - مواد ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ قانون مجازات عمومی ملغی است.

رئیس - در ماده ۳۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۴ - آئین نامه های اجرائی این قانون از طرف وزارت فرهنگ و هنر و وزارت دادگستری و وزارت اطلاعات تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۳۴ نظری نیست؟ آقای عباس میرزائی بفرمائید.

عباس میرزائی - با اجازه مقام ریاست این قانون که الان در اینجا مطرح است همانطور که سایر همکاران محترم فرمودند در حدود خود يك قانونی است بسیار مترقی و حافظ حقوق مؤلفین و مصنفین ولی در اینجا يك مسئله ای مهم مانده من این را در کمیسیون کار هم عرض کردم و اینجا هم مجدداً عرض میکنم گویا اینکه در يك مرحله قانونی من با يك کارفرمایی روبرو شدم به ایشان عرض کردم که منظور قانونگذار از این قانون این بوده است که حقوق کارگر محفوظ باشد آن کارفرما بمن گفت این حرف شما اگر در صورت جلسات مجلس هم نوشته شده باشد ملاک قانونی ندارد قانون آن چیزی است که در نفس قانون نوشته شده و بتصویب مجلس رسیده باشد ولی اگر موضوع آن قانون تشریح شده این نمیتواند حکم به آن قانون باشد و من این ماده را اینجور میفهمم لذا حاشیه ای که رفتم میخواستم بیک نقطه نظر نمایندگان محترم را معطوف بدارم و آن این است بنده همین اخیراً رفتم در یکی از کارگاهها شما میدانید که در این کارگاهها کارگرانی هستند که وضع کار ماشینهای آن کارگاه را تغییر میدهند چه در مورد چاپ نقشه های پارچه ها چه در مورد نوع بهره برداری از ماشین با سرعت ماشین را زیاد میکنند با نوعی تغییراتی میدهند در اینجا ملاحظه فرمودید يك موادی داشت که همیشه کارفرما آنجور عمل خواهد کرد که هر زمانیکه میخواهد میتواند بعلمت اینکه وضع این کاری که برای من بوده در این کارگاه بدلیل تغییری که نو دادی بعد بدیگری فروختی با نکتی درش ایجاد کردی این توافق این پدید آورنده ملتزمین ببرد و بعداً حکمی را ببرد بمحاکم داد گستری خیلی قضایا بابت رسیدگی زمان لازم دارد ولی در مرحله قانون کار بعلمت اینکه قدرت مالی کارگر آنقدر نیست که بزمان معطل بشود قانونگذار آمده مرحله شکایت کارگر و کارفرما را در دو مدت معین محدود قرار داده در دفعه اول ظرف ۱۵ روز در دفعه دوم هم حد اکثر ظرف ۱۵ روز تعیین تکلیف کارگر را روشن کرده که حل اختلاف را ظرف ۱۵ روز رأی نهائی بدهند و ضابط داد گستری هم مجری این حکم بایستی باشد و هیچکس نمیتواند اعتراضی به این حکم

بکند کارفرما اگر اعتراضی دارد باید اجرای حکم را بکند بعد از طریق دیوان عالی کشور به استناد قانون مدنی تعقیب بکند نه به استناد قانون کار و این مشکل برای آن گروه از مبتکرین طبقه کارگر بعد هایش خواهد آمد چون قانون برای تمام زمانهاست جناب دکتر یگانه برای يك زمان معینی که نیست و ما معتقدیم که کارگران آینده دیگر عباس میرزائی نیست که مهندس نباشد و اسم کارگر در يك عصری بعنوان سطح پائین معروف بود ولی امروز کارگر واقعاً يك مقام محترمی دارد و میتوانیم بگوئیم مهندسین این مملکت کارگران این مملکت هستند اگر چه كلمه مهندس حذف شد دیگر نمیگوئیم و راحت شدیم و این بعداً از بین بردید این است که بنده میخواهم استدعا کنم و توجه قانونگذار را به این موضوع جلب کنم که شما بیائید برای محل شکایت این گروه فکری بکنید اینجا که این لایحه را میگذرانید بنده پیشنهاد این است که كلمه داد گستری و اطلاعات همین را در کمیسیون کار گرفته ام و در اینجا هم عرض میکنم که وزارت داد گستری اطلاعات و فرهنگ و هنر كلمه وزارت کار را هم ضمیمه بکنید برای اینکه هر يك از اینها مخصوص بخودشان وظائفی دارند مانند وزارت اطلاعات که میخواهد در آئین نامه دقتی بکند برای مؤلفین و مصنفینی که حقوق در آن وزارتخانه دارند ولی در حقوق مربوط به طبقه کارگر این راهم وزارت کار خوب میتواند تشخیص بدهد.

رئیس - آقای عباس میرزائی میدانید در شور دوم چیزی نمیشود اضافه کرد انشاء الله در آئین نامه نظر شما را تأمین خواهند کرد، نظر دیگری در ماده ۳۴ نیست؟ (اطهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۳۴ خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای سعید وزیری بفرمائید.

سعید وزیری - بنده عرض زیاد و مهمی در این مورد نداشتم بدو عنوان و دو سمت در این مورد عراضی میکنم یکی بعنوان مسئول کمیسیون فرهنگ و هنر که میخواهم اعتراف کنم با اینکه خیلی کوشش شده با حضور مسئولان وزارت محترم فرهنگ و هنر و وزارت داد گستری که

صورت بهتری لایحه در آید ولی همین است که هست و بنده میخواستم عرض کنم که این يك لایحه مملکتی است میخواهم بگویم این يك لایحه ایست که میتواند تمام حقوق و تمام ایده آلها را بر آورد بلکه میتوانم عرض کنم مناسبت اینكه این يك قدم تازه ایست که در این مملکت برداشته شده است و اولین قدمی است که برداشته شده واقعاً در شرایط فعلی و با تجاربی که برای ما چه در کمیسیون فرهنگ و هنر چه در کمیسیون داد گستری و سایر کمیسیونهای دیگری که مطرح شد چون يك مطلب تازه ای در این مملکت عنوان شده بود و تجارب در این حدود بود این است که اگر عیب و نقصی داشته باشد بنده بعنوان مسئول کمیسیون فرهنگ و هنر میخواهم عرض کنم و اطمینان قطعی دارم که این بهرور در ضمن اینكه با تمام حسن نیت و علاقه ای که در این مدت برای مسئولان فرهنگ و هنر دیدم بخصوص مشاوران وزیر محترم و در شخص ایشان که با چه آزادمندی بهترین نظرات و صحیح ترین و کاملترین پیشنهادات را داده بودند تا این لایحه ای که ایشان تقدیم مجلس کردند به مرحله قانونی برسد و ایشان با همین سعه صدر عمل خواهند کرد و یقیناً این لایحه در حین عمل تکمیل خواهد شد و بعد هم بعنوان يك نویسنده قدیمی بنده میخواهم عرض کنم که چقدر از فقدان نبودن این قانون متضرر بوده ایم این است که بنده بوسیله این لایحه که از طرف وزارت فرهنگ و هنر تقدیم شده است و به مرحله قانون رسیده است اعلام میکنم که این یکی از بهترین آثار انقلاب شاه و ملت است و این نشان دهنده این است که در این انقلاب تمام طبقات زحمت کشان این مملکت اعم از اینکه دهقانان و کارگران که زحمتکشان بدی باشند و یا زحمت کشان فکری که روشنفکران باشند مورد توجه و حمایت قرار گرفته اند و حقیقتاً حقوقشان به بهترین وجهی حمایت خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - اهمیت این لایحه از لحاظ وضع اجتماعی و پیشرفتهای ما بمن این رخصت و این اجازه را داده است که چند کلمه ای در اطراف این لایحه صحبت کنم برای اینکه بطور تحقیق افراد مدینه فاضله این صورت

مملکت اعم از نویسندگان، مصنف، محقق، آهنگساز و کلیه آلهائی که در صنایع مستظرفه زحمت میکنند و بقول قدیمی هادود چراغ میخورند، تصویب این لایحه فوق العاده خوشحال و خرسند هستند می بینند برای اولین بار در دوران مشروطیت حقوق حقه آنها با گذشتن لایحه ای بنحوائم و اکمال حفظ شده است و برای اینکه بتوان در تکمیل عراضی دلیل قانع کننده ای هم بعرض رسانم استناد میکنم به مواد ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ قانون مجازات عمومی ملاحظه بفرمائید با تمام پیشرفتهائی که در این مملکت در جمیع شئون اقتصادی، صنعتی، فرهنگی و اجتماعی بعمل آمده این چهار ماده قانون با حداقل مجازات نقدی ۲۵ تومان و حداکثر ۱۰۰۰ تومان بوده است که اگر يك دانشمندی يك محقق میخواست سالهای متمادی در کنج خانه خودش که شاید دو هزار جلد کتاب او را احاطه نمیکرده يك تصنیفی بوجود بیاورد و بعالم علم و دانش خدمت کند يك آقای دیگر از يك گوشه مملکت بلند میشد جلد و قطع همان اثر را عوض میکرد و بنام خودش چاپ میکرد هیچ کس نمیتوانست جلوش را بگیرد و آن محقق هم نمیتوانست از حقوق خودش دفاع کند و بعرض نمایندگان محترم میرسانم که این قانون در کشورهای اروپائی و امریکائی دامنه بسیار وسیع دارد و خود بنده هم در دوران تحصیل در دانشگاه ژنو در بساره این مسئله مطالعه کرده ام و رساله دکترای خود بنده راجع به حق مؤلف است که با توجه به حقوق ایران و با استناد همین چهار ماده نوشتم و در کتابخانه مجلس هست و آقای دکتر یگانه هم که اینجانشرف دارند میدانند يك نسخه هم به ایشان دادم و شاید آقای دکتر المونی خاطرشان باشد که در دوره بیستم آن مدت کوتاهی که بنده و ایشان افتخار نمایندگی دوره بیستم را داشتیم طرحی تهیه کرده بودیم که بصورت قانون از تصویب مجلس بگذرد ولی متأسفانه عمر مجلس بیستم کفاف نداد (دکتر عدل - خوشبختانه) بهر تقدیر شما ملاحظه بفرمائید که این موضوع فوق العاده اهمیت دارد و بنده خیال میکنم در دوران انقلاب این لایحه یکی از لوازم انقلابی

عباس میرزائی - با اجازه مقام ریاست این قانون که الان در اینجا مطرح است همانطور که سایر همکاران محترم فرمودند در حدود خودش يك قانونی است بسیار مترقی و حافظ حقوق مؤلفین و مصنفین ولی در اینجا يك مسئله ای مهم مانده من این را در کمیسیون کار هم عرض کردم و اینجا هم مجدداً عرض میکنم گویانکه در يك مرحله قانونی من بایک کارفرمایی روبرو شدم به ایشان عرض کردم که منظور قانونگذار از این قانون این بوده است که حقوق کارگر محفوظ باشد آن کارفرما بمن گفت این حرف شما اگر در صورت جلسات مجلس هم نوشته شده باشد ملاک قانونی ندارد قانون آن چیزی است که در نفس قانون نوشته شده و بتصویب مجلس رسیده باشد ولی اگر موضوع آن قانون تشریح شده این نمیتواند حکم به آن قانون باشد و من این ماده را اینجور میفهمم لذا حاشیه ای که رفتم میخواستم بیک نقطه نظر نمایندگان محترم را معطوف بدارم و آن این است بنده همین اخیراً رفتم در یکی از کارگاهها میامیدانید که در این کارگاهها کارگرانی هستند که وضع کار ماشینهای آن کارگاه را تغییر میدهند چه در مورد چاپ نقشه های پارچه ها چه در مورد نوع بهره برداری از ماشین با سرعت ماشین را زیاد میکنند با نوعی تغییراتی میدهند در اینجا ملاحظه فرمودید يك موادی داشت که همیشه کارفرما آنجور عمل خواهد کرد که هر زمانیکه میخواهد میتواند بعلت اینکه وضع این کاری که برای من بوده در این کارگاه بدلیل تغییری که توادی بعد بدیگری فروختی یا نکستی درش ایجاد کردی این توافق این پدید آورنده را از بین ببرد و بعداً حکمی را ببرد بمحاکم دادگستری خیلی قضا با بابت رسیدگی زمان لازم دارد ولی در مرحله قانون کار بعلت اینکه قدرت مالی کارگر آنقدر نیست که بزمان معطل بشود قانونگذار آمده در حله شکایت کارگر و کارفرما را در دو مدت معین محدود قرار داده در دفعه اول ظرف ۱۵ روز در دفعه دوم هم حد اکثر ظرف ۱۵ روز تعیین تکلیف کارگر را روشن کرده که حل اختلاف را ظرف ۱۵ روز رأی نهائی بدهند و ضابط دادگستری هم مجری این حکم بایستی باشد و هیچکس نمیتواند اعتراضی به این حکم

بکند کارفرما اگر اعتراضی دارد باید اجرای حکم را بکند بعد از طریق دیوان عالی کشور به استناد قانون مدنی تعقیب بکند نه به استناد قانون کار و این مشکل برای آن گروه از مبتکرین طبقه کارگر بعد هایش خواهد آمد چون قانون برای تمام زمانهاست جناب دکتر یگانه برای يك زمان معینی که نیست و ما معتقدیم که کارگران آینده دیگر عباس میرزائی نیست که مهندس نباشد و اسم کارگر در يك عصری بعنوان سطح پائین معروف بود ولی امروز کارگر واقعاً يك مقام محترمی دارد و میتوانیم بگوئیم مهندسین این مملکت کارگران این مملکت هستند اگر چه کلمه مهندس حذف شد بگر نمیگوئیم و راحت شدیم و این بعداً از بین برود این است که بنده میخواهم استدعا کنم و توجه قانونگذار را به این موضوع جلب کنم که شما بیایید برای محل شکایت این گروه فکری بکنید اینجا که این لایحه را میگذرانید بنده پیشنهاد این است که کلمه دادگستری و اطلاعات همین را در کمیسیون کار گرفته ام و در اینجا هم عرض میکنم که وزارت دادگستری اطلاعات و فرهنگ و هنر کلمه وزارت کار را هم ضمیمه بکنید برای اینکه هر يك از اینها مخصوص بخودشان وظائفی دارند مانند وزارت اطلاعات که میخواهد در آئین نامه دقتی بکند برای مؤلفین و مصنفینی که حقوق در آن وزارتخانه دارند ولی در حقوق مربوط به طبقه کارگر این را هم وزارت کار خوب میتواند تشخیص بدهد.

رئیس - آقای عباس میرزائی میدانید در شور دوم چیزی نمیشود اضافه کرد انشاء الله در آئین نامه نظر شما را تأمین خواهند کرد، نظر دیگری در ماده ۳۴ نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۳۴ خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای سعید وزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - بنده عرض زیاد و مهمی در این مورد نداشتم بدو عنوان و دو سمت در این مورد عراضی میکنم یکی بعنوان مسئول کمیسیون فرهنگ و هنر که میخواهم اعتراف کنم با اینکه خیلی کوشش شده با حضور مسئولان وزارت محترم فرهنگ و هنر و وزارت دادگستری که

صورت بهتری لایحه در آید ولی همین است که هست و بنده میخواستم عرض کنم که این يك لایحه مملکتی است میخواهم بگویم این يك لایحه ایست که میتواند تمام حقوق و تمام ایده آلها را بر آورد بلکه میتوانم عرض کنم مناسبت اینکه این يك قدم تازه ایست که در این مملکت برداشته شده است و اولین قدمی است که برداشته شده واقعاً در شرایط فعلی و با تجاربی که برای ما چه در کمیسیون فرهنگ و هنر و چه در کمیسیون دادگستری سایر کمیسیونهای دیگری که مطرح شد چون يك مطلب تازه ای در این مملکت عنوان شده بود و تجارب در این حدود بود این است که اگر عیب نقصی داشته باشد بنده بعنوان مسئول کمیسیون فرهنگ و هنر میخواهم عرض کنم و اطمینان قطعی دارم که این برود در ضمن اینکه با تمام حسن نیت و علاقه ای که در این مدت برای مسئولان فرهنگ و هنر دیدم بخصوص مشاوران وزیر محترم و در شخص ایشان که با چه آزادمشی بهترین نظرات و صحیح ترین و کاملترین پیشنهادات را داده بودند تا این لایحه ای که ایشان تقدیم مجلس کردند در مرحله قانونی برسد و ایشان با همین سعه صدر عمل خواهند کرد و یقیناً این لایحه در حین عمل تکمیل خواهد شد و بعد هم بعنوان يك نویسنده قدیمی بنده میخواهم عرض کنم که چه قدر از فقدان نبودن این قانون متضرر بوده ایم این است که بنده بوسیله این لایحه که از طرف وزارت فرهنگ و هنر تقدیم شده است و در مرحله قانون رسیده است اعلام میکنم که این یکی از بهترین آثار انقلاب شاه و ملت است و این نشان دهنده این است که در این انقلاب تمام طبقات زحمت کشان این مملکت اعم از اینکه دهقانان و کارگران که زحمتکشان بدی باشند و یا زحمت کشان فکری که روشنفکران باشند مورد توجه و حمایت قرار گرفته اند و حقیقتاً حقوقشان به بهترین وجهی حمایت خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - اهمیت این لایحه از لحاظ وضع اجتماعی و پیشرفتهای ما بمن این رخصت و این اجازه را داده است که چند کلمه ای در اطراف این لایحه صحبت کنم برای اینکه بطور تحقیق افراد مدینه فاضله این

مملکت اعم از نویسندگانه، مصنف، محقق، آهنگساز و کلیه آتهائی که در صنایع مستظرفه زحمت میکنند و بقول قدیمی هادود چراغ میخورند و تصویب این لایحه فوق العاده خوشحال و خرسند هستند می بینند برای اولین بار در دوران مشروطیت حقوق حقه آنها با گذشتن لایحه ای بمنحوانم و اکمل حفظ شده است و برای اینکه بتوانم در تکمیل عراضم دلیل قانع کننده ای هم بعرض رسانم استناد میکنم بمواد ۲۴۵ و ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۲۴۸ قانون مجازات عمومی ملاحظه بفرمائید با تمام پیشرفتهائی که در این مملکت در جمیع شئون اقتصادی، صنعتی، فرهنگی و اجتماعی بعمل آمده این چهار ماده قانون با حداقل مجازات نقدی ۲۵ تومان و حداکثر ۱۰۰۰ تومان بوده است که اگر يك دانشمندی يك محقق میخواست سالهای متمادی در کنج خانه خودش که شاید دوهزار جلد کتاب او را احاطه میکرده يك تصنیفی بوجود بیاورد و بعالم علم و دانش خدمت کند يك آقای دیگری از يك گوشه مملکت بلند میشد جلد و قطع همان اثر را عوض میکرد و بنام خودش چاپ میکرد هیچ کس نمیتوانست جلوی او را بگیرد و آن محقق هم نمیتوانست از حقوق خودش دفاع کند و بعرض نمایندگان محترم میرسانم که این قانون در کشورهای اروپائی و امریکائی دامنه بسیار وسیع دارد و خود بنده هم در دوران تحصیل در دانشگاه ژنو در بساره این مسئله مطالعه کرده ام و رساله دکتری خود بنده راجع به حق مؤلف است که با توجه به حقوق ایران و با استناد همین چهار ماده نوشتم و در کتابخانه مجلس هست و آقای دکتر یگانه هم که اینجاست شریف دارند میدانند و يك نسخه هم به ایشان دادم و شاید آقای دکتر المونی خاطرشان باشد که در دوره بیستم آن مدت کوناهای که بنده و ایشان افتخار نمایندگی دوره بیستم را داشتیم طرحی تهیه کرده بودیم که بصورت قانون از تصویب مجلس بگذرد ولی متأسفانه هم مجلس بیستم کفاف نداد (دکتر عدل - خوشبختانه) بهر تقدیر شما ملاحظه بفرمائید که این موضوع فوق العاده اهمیت دارد و بنده خیال میکنم در دوران انقلاب این لایحه یکی از لوازم انقلابی

است و حائز اهمیت بسیار است و باید بجناب آقای پهلبد وزیر محترم فرهنگ و هنر که مبتکر در تهیه و تدوین این طرح قانونی هستند و همچنین با پشتکار معاون پارلمانی ایشان که بنده در اکثر جلسات شاهد آن بودم و همچنین معاونین پارلمانی کمیسیونهای سه گانه دیگر که مستقیماً در وضع این لایحه قانونی زحمت میکشیدند تمهیدات میگردیم این لایحه هدتها قبل تهیه و تقدیم شده بود که شور دوم و تصویب نهائی آن به امروز و فردا موکول میشد و امروز برای افراد مدینه فاضله مملکت روزی راجی است بالاخص توجه بفرمائید که در آن قسمت که مربوط است به تعیین مجازات و ضمانت اجرائی از لحاظ مناسب بودن مجازات است بنده این را هم بجناب شیخ الاسلامی که از قضات و وکلای دادگستری هستند و جناب احمدی معاون پارلمانی که حوصله بخرج دادند که حتی الامکان مجازاتی که از لحاظ ضمانت اجرائی و سانکسیون در نظر گرفته و متناسب باشد که اگر خدای نکرده شخص بی خبری یا بی اطلاعی یا مفرضی بخواهد از زحمت و دسترنج و زحمات فکری یک دانشمندی در زمینه های مختلف استفاده کند بخاطر ضمانت اجرائی که وجود دارد موفق نشود اگر خاطر نمایندگان محترم باشد موضوع انواع تصنیف ها و آوازا و همین مسئله کلهای رنگارنگ و کلهای جاویدان که در واقع موسیقی ماراغنی کرده و به آن رونقی داده تصنیف ساز آهنگ ساز شعر او آنهاست که این برنامه های قشنگ را تنظیم میکردند همیشه در معرض این خطر بودند که زحمت آنها دستخوش منافع یک شخصیکه در لاله زار دستگاهی درست کرده بود و از این آهنگ میلیونها صفحه بیرون میداد و طرف فراوان میبست بشود این اشخاصی که از لحاظ روانی و باصلاح اجتماعی مملکت مافوق العاده اهمیت داشتند ملاحظه بفرمائید آقای عباس میرزائی در کارگاههای صنعتی مطالعه شده و از لحاظ روانی ثابت شده است که اگر در آنجا آهنگهای موسیقی باشد کارگر با علاقه فراوان بکار میبرد و از موسیقی مسائل ادبی و غیر ذلک جزء احتیاجات اولیه و لایحزای زندگی ما است حقاً این بود که یک لایحه جامع و کامل مثل این قانون از ساحت مقدس مجلس شورای ملی بگذرد و حقوق

آنها را حفظ کند همانطور که آقای سعیدوزیری فرمودند برای اولین بار در مشروطیت ایران این قانون تصویب شد البته در عمل ممکن است به اشکالاتی برخوردیم و احتیاج داشته باشیم که وزارت محترم فرهنگ و هنر قانون جدیدی یا مواد اصلاحی بدهد ولی بنده فکر میکنم که با تهیه آئیننامه که بوسیله وزارتخانه های متخصص و مطلع بررسی خواهد شد اگر اشکالاتی در جهت تکامل و تکمیل این قانون وجود داشته باشد در آینه نزدیک و موقع تصویب آئیننامه مرتفع و کامل خواهد کرد.

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به لایحه رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود. جناب آقای پهلبد بفرمائید.

مهرداد پهلبد (وزیر فرهنگ و هنر) - بنده قبلاً از اظهار لطفیکه عده ای از نمایندگان نسبت بتهیه و تقدیم این لایحه نمودند صمیمانه تشکر میکنم همانطور که استحضار دارید ما در دورانی زندگی میکنیم که عدالت اجتماعی در کشور ما حکمفرما است (صحیح است) این لایحه از این جهت مورد توجه خاص شاهنشاه آریامهر است که گروهی از هموطنان ما گروهی برجسته از هموطنان ما پس از سالهای دوازده حق خودشان میرسند بنده از عموم نمایندگان که امروز با حسن نیت و بطور خیلی مثبت ابرار گرفتند و تصویب فرمودند این لایحه را بخصوص از تمام نمایندگان محترمی که در کمیسیونهای مختلف فرهنگ و هنر و دادگستری و سایر کمیسیونها صمیمانه همکاری فرمودند و همچنین از جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی قبلاً تشکر میکنم (احسن است).

۷ - تقدیم سه فقره لایحه استفاده از اعتبار هزینه های پیش بینی نشده و یک فقره صورت دیون بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم

متخضر است بموجب تبصره چهار قانون بودجه سال ۴۸ استفاده از اعتبار هزینه های پیش بینی نشده بابتی با اجازه کمیسیون بودجه انجام گیرد سه مورد است که برای کمک نامور بهداشتی و درمانی استفاده از این اعتبار ضرورت پیدا کرده است که ۲۰ میلیون ریال برای کمک بدانشکده پزشکی برای تعمیرات اساسی بیمارستان پهلوی و یک میلیون ریال برای خرید وسایل بیوند کلیه باید در اختیار دانشکده پزشکی قرار گیرد و نیز ۱۲ میلیون ریال برای مؤسسه رازی برای خرید و ساختمان دستگاههای تهیه واکسن سرخک که یکی از اقدامات اساسی و پیشرفته مؤسسه رازی است و ضرورت پیدا کرد از این اعتبارات پیش بینی نشده استفاده شود و این لایحه تقدیم میشود و استدعا میشود مقام ریاست به کمیسیون بودجه ارجاع فرمایند مطلب دیگر راجع بدیون بلا محل دیوان محاسبات است برای سال ۴۸ که باید در کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار داده شود که تقدیم و استدعای تصویب آنرا دارم.

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۸ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به قرارداد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت

رئیس - گزارش کمیسیون راجع بقرارداد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۴۸ بحضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۲۱۹۸ - ۲۷/۱۱/۱۳۴۷ دولت راجع بقرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت واکه بشماره ۷۷۳ چاپ شده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی که

در ترجمه آن بعمل آورد تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون قرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت

ماده واحده - قرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت که مشتمل بر یک مقدمه و ۳۱ ماده میباشد و در تاریخ ۲۹ آذرماه ۱۳۴۷ برابر ۲۰ دسامبر ۱۹۶۸ در بن به امضای نمایندگان مختار طرفین رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - ایرج مهرزاد

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بقرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - خسروی کردستانی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی نرسیده لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی راجع به بیمه های اجتماعی روستائیان و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم کمیسیون راجع به بیمه های اجتماعی روستائیان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون اصلاحات ارضی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون اصلاحات ارضی در جلسه روز چهارشنبه ۲۱۰/۴۸ با حضور آقای دکتر ولیدان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه شماره ۳۶۰۴۹-۳۶۰۴۸/۱۱ دولت ارسال از مجلس سنا راجع به بیمه‌های اجتماعی روستائیان را که گزارش شور اول آن شماره ۸۰۲ چاپ گردیده برای شور دوم با حضور عده‌ای از پیشنهاد دهندگان مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان

ماده ۱۰- بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اجازه داده میشود بمنظور تأمین و اجرای بیمه‌های اجتماعی در مورد روستائیان که با اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب نسق‌های زراعتی خود شده یا بشوند سازمان بیمه‌های اجتماعی روستائیان را که در این قانون سازمان نامیده میشود تأسیس کند. سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلال کامل مالی و اداری است و بر اساس مقررات این قانون طبق اصول بازرگانی اداره خواهد شد.

ماده ۳- سازمان موظف است طبق مقررات این قانون روستائیان مشمول ماده ۹ و خانواده تحت تکفل و با ولایت آنان را در مقابل حوادث ناشی از کار، بیماریها، ازکار افتادگی و فوت و سایر موارد بیمه‌های اجتماعی بیمه کند.

ماده ۴- اجرای هر يك از بیمه‌های مندرج در ماده ۲ این قانون و تعیین افرادی که از خانواده بیمه شده مشمول مقررات قانونی میشوند بتدریج در مناطق مختلف مملکت و متناسب توسعه امکانات و مقدمات دولت به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب هیأت دولت اجرا خواهد شد.

ماده ۴- شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای

سهامی زراعی طبق تشخیص و اعلام سازمان مکلند روستائیان حوزه عملیات خود و یا تابع خود را نزد سازمان بیمه کنند و مسئول پرداخت حق بیمه مربوط بسازمان و مکلف بهمکاری با آن هستند.

ماده ۵- ارکان سازمان عبارتند از:

۱- شورای عالی

۲- هیأت عامل

۳- هیأت نظارت

ماده ۶- اعضای شورای عالی عبارتند از:

۱- وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی که ریاست شورای عالی را برعهده خواهد داشت.

۲- وزیر آبادانی و مسکن

۳- وزیر بهداری

۴- وزیر دارائی

۵- وزیر کار و امور اجتماعی

۶- وزیر دادگستری

۷- مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

۸- مدیر عامل سازمان بر نامه

۹- مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ ایران.

تبصره - جلسات شورای عالی با حضور لااقل دو سوم

اعضاء مشروحه فوق و یا نمایندگان نام‌الاختیار آنان رسمیت مییابد و تصمیمات به اکثریت آراء اعضاء حاضر قابل اجرا میباشد.

ماده ۷- وظایف و اختیارات شورای عالی بشرح زیر است:

۱- تصویب آئین نامه داخلی شورا.

۲- تصویب آئین نامه‌های استخدامی و اجرایی این قانون به استثنای آئین نامه‌هایی که تصویب آن بمراجع دیگر محول شده است.

۳- رسیدگی به بودجه و گزارش سود و زیان و ترانز نامه سازمان و تصویب آنها.

۴- تعیین حقوق و مزایای هیأت عامل و هیأت نظارت.

۵- تصویب هر گونه برداشت از ذخائر سازمان و دریافت با اعطای وام و اعتبار.

۶- تصویب پیشنهاد خرید و فروش و انجام هر گونه معاملات نسبت با اموال منقول و غیر منقول سازمان.

۸- اتخاذ تصمیم در مورد مسائل دیگری که بموجب مفاد این قانون و یا مصوبات شورای عالی در صلاحیت هیأت عامل است.

۹- اتخاذ تصمیم نسبت بکلیه معاملاتی که مبلغ آن از یازصد هزار ریال تجاوز نکند بدون مراجعه بشورای عالی.

ماده ۱۰- مدیر عامل مسئول اجرای مقررات این قانون و مصوبات شورای عالی بوده و دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور و حفظ حقوق و منافع سازمان میباشد.

مدیر عامل نمایندگی سازمان را در کلیه مراجع قضائی و غیر قضائی در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی با حق توکیل دارد و میتواند به مسئولیت خود حق امضاء و قسمتی از اختیارات خود را بقاءم مقام و معاونین خود و سایر کارمندان تفویض کند.

ماده ۱۱- هیئت نظارت مرکب از سه نفر عضو خواهد بود که به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب شورای عالی برای مدت یکسال انتخاب میشوند و تجدید انتخاب آنان بلا مانع است.

تبصره - در صورت فوت یا استعفاء هر يك از اعضاء هیأت نظارت جانشین او برای بقیه مدت بر تریب مقرر در این ماده انتخاب خواهد شد.

ماده ۱۲- وظایف هیأت نظارت بقرار زیر است:

۱- نظارت در اجرای این قانون و تطبیق عملیات سازمان با مقررات مربوط.

۲- اظهار نظر در مورد گزارش سود و زیان و ترانز نامه و بودجه تنظیمی از طرف مدیر عامل لااقل ۱۵ روز قبل از طرح آنها در شورای عالی.

۳- انجام وظائف دیگر که بموجب آئین نامه‌ها و مصوبات شورای عالی و با دستور وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی به هیأت نظارت محول میشود.

تبصره ۱- هیأت نظارت میتواند جهت انجام وظائف خود اطلاعات مورد لزوم را از سازمان بخواهد و مدیر عامل و مسئولین دستگاههای تابع او موظفند هر گونه مدارك با اطلاعات و توضیحاتی را که مورد نیاز باشد در اختیار هیأت نظارت بگذارند.

تبصره ۲- در صورتیکه هیئت نظارت در اندازه

۷- اتخاذ تصمیم نسبت بمواردیکه مراجع مندرج در ماده ۴ این قانون بعلت قوه قاهره (فورس ماژور) قادر بپرداخت حق بیمه معوقه نبوده و یا پرداخت بکجای آن خارج از حدود توانائی آنها باشد.

۸- اتخاذ تصمیم نسبت بمطالبات مشکوک الوصول و یا لاوصول.

۹- اظهار نظر با اتخاذ تصمیم نسبت بهر موضوعیکه از طرف رئیس شورا یا مدیر عامل در شورای عالی مطرح میشود.

ماده ۸- هیأت عامل تشکیل میشود از مدیر عامل و دو نفر عضو که برای مدت سه سال منصوب میشوند و انتصاب مجدد و عزل آنان بلا مانع است. ریاست هیأت عامل نیز با مدیر عامل است.

مدیر عامل به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب هیأت وزیران بموجب فرمان هماهونی منصوب میشود.

دو نفر اعضای هیأت عامل از طرف وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی منصوب میگرددند.

در صورت عزل یا فوت هر يك از اعضای هیأت عامل جانشین او برای بقیه مدت عضویت انتخاب میشود.

ماده ۹- وظایف هیأت عامل بشرح زیر است:

۱- تهیه طرح آئین نامه‌هایی که تصویب آنها بموجب این قانون در صلاحیت شورای عالی است و پیشنهاد آن بشورا.

۲- تصویب آئین نامه‌های اداری داخلی بنا بر پیشنهاد مدیر عامل.

۳- تنظیم بودجه، گزارش سود و زیان و ترانز نامه و تسلیم آن به هیأت نظارت و شورای عالی.

۴- اتخاذ تصمیم در مورد تأسیس شعب یا نمایندگیها در حدود بودجه مصوب و انحلال شعب یا نمایندگیها.

۵- اتخاذ تصمیم در مورد بکار انداختن و جوجه و ذخائر سازمان و بهره‌برداری از آنها.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد ایجاد ساختمانهای جدید و تعمیر و یا تغییر ساختمانهای موجود در حدود بودجه مصوب.

۷- اظهار نظر با اتخاذ تصمیم در موارد دیگری که از طرف مدیر عامل در هیئت مطرح میشود.

امور سازمان عملی را خلاف مقررات قانونی تشخیص دهد و با نظر زعمالمدیر عامل و با آراء سازمان بطور کلی معترض باشد موضوع را بنحو جامع و مستدل به رئیس شورای عالی گزارش میدهد و عندالافتضاء در جلسات شورای عالی برای ادای توضیحات شرکت میکند.

تبصره ۳- آئین نامه داخلی هیأت نظارت از طرف هیأت مزبور تهیه و تصویب شورای عالی خواهد رسید.

ماده ۱۳- سازمان برای انجام وظائف خود دارای تشکیلات مرکزی و شعب و نمایندگی خواهد بود که باید بتصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی برسد.

ماده ۱۴- سازمان میتواند کارمندان دولت و مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت و بانکها را با موافقت دستگاههای مربوط و رعایت مقررات سازمان منتقل و حقوق آنها را بپردازد و در هر حال مدت خدمت کارمندان بجز در سازمان بشرط آنکه کشور بازنشستگی را برابر مقررات مربوط بخود بپردازند جزء خدمت رسمی آنان منظور میگردد.

ماده ۱۵- منابع درآمد سازمان عبارتند از:

۱- حق بیمه های دریافتی.

۲- درآمدهای حاصل از وجوه و اموال متعلق سازمان و درآمدهای حاصل از بیمارستانها و آسایشگاهها و درمانگاههای سازمان که ممکن است از اشخاص بیمه شده عاید گردد.

۳- کمکها و هدایای اعطاء شده سازمان.

۴- اعتبارات پیش بینی شده در برنامه های عمرانی برای رفاه بیمه اجتماعی روستائیان با استثنای اعتباراتی که برای انجام وظائف قانونی وزارتخانه های بهداشتی و آبادانی و مسکن منظور شده است.

۵- وجوه حاصل از محل زمان دبر کرد بر اساس مقررات آئیننامه ای که بتصویب شورای عالی خواهد رسید.

تبصره ۱- دولت مکلف است برای انجام وظائف مقرر در این قانون هر سال اعتبار لازم را پیش بینی و در اختیار سازمان بگذارد.

تبصره ۲- در روستاها و واحدهای روستائی که مقررات این قانون بمورد اجراء گذاشته میشود از کلیه محصول کشاورزی و هر گونه عواید دیگری که در روستاها و واحدهای روستائی مذکور تحصیل گردد یک درصد

وصول و برای اجرای این قانون در اختیار سازمان گذاشته میشود.

ماده ۱۶- مقررات مربوط به میزان حق بیمه و چگونگی پرداخت و وصول آن و حدود مسئولیت و تعهدات طرفین بیمه گر (سازمان) و بیمه گذار (طرف تعهد سازمان) طبق آئین نامه مربوط که بوسیله وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تهیه و بتصویب کمیسیون های اصلاحات ارضی و ذرائع مجلسین میرسد تعیین خواهد شد.

ماده ۱۷- مطالبات سازمان از بابت حق بیمه و خسارت تأخیر و جرائم مقرر در این قانون جزو دیون ممتازه است و قبل از سایر دیون باید بسازمان تأدیه شود.

تبصره - مقررات این ماده شامل مزدی که بکارگران کشاورزی باید پرداخت شود نمیکردد.

ماده ۱۸- مطالبات مربوط به حق بیمه و خسارت تأخیر ناشی از اجرای این قانون در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم الاجراء بوده و بترتیب مقرر در آئین نامه ای که از طرف سازمان تهیه و پس از تأیید وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بتصویب شورای عالی خواهد رسید قابل وصول میباشد.

ماده ۱۹- سازمان میتواند بموجب آئین نامه ای که بنا به پیشنهاد مدیر عامل بتصویب شورای عالی خواهد رسید در مؤسسات درمانی خود با دریافت هزینه معالجه بیماران دیگری را غیر از بیمه شدگان بپذیرد.

ماده ۲۰- سازمان میتواند بمنظور اجرای تعهدات ناشی از بیمه های مندرج در ماده (۲) این قانون تاهنگامی که نتواند رأساً اقدام کند قراردادهای لازم را با مؤسسات صلاحیت دار و مؤسسات بیمه و با درمانی و بهداشتی منعقد نماید.

تبصره - در مناطقی که جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی دارای تشکیلات درمانی میباشد زارعین بیمه شده این مناطق نیز میتوانند کماکان برابر مقررات مربوط بدانها از خدمات درمانی رایگان این سازمانها استفاده کنند.

ماده ۲۱- سازمان از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض و حق تعمیر و پرداخت هزینه های دایمی و نیم عشر اجرائی معاف است همچنین بیمه شدگان و بازماندگان بیمه شدگانی که بموجب این قانون و آئین نامه مربوط

مستمری با کمک دریافت میکنند نسبت بوجوه دریافتی زیرداخت هر گونه مالیات و عوارض معاف هستند.

تبصره - کارمندان سازمان از لحاظ پرداخت مالیات و عوارض بر حقوق و مزایا مانند کارمندان دولت خواهند بود.

ماده ۲۲- این قانون بمدت پنجسال بصورت آزمایشی بمورد اجرا گذارده خواهد شد و در این مدت بمنظور یافتن مناسب ترین مقررات و شیوه های اجرائی آن وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی موظف است همه ساله وسیله مرکز تحقیقات روستائی خود (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی) ارزیابی دقیقی از چگونگی و پیشرفت فعالیت های سازمان بیمه های اجتماعی روستائیان، وسائل و تشکیلات آن بعمل آورد و هر گاه در این مدت دولت در این قانون و مصوبات کمیسیونها اصلاحاتی را ضرور بداند مراتب را جهت بررسی و تصویب بکمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین تقدیم نماید و این اصلاحات پس از تصویب قابل اجرا خواهد بود.

دولت مکلف است در پایان مدت پنجسال لایحه نهائی این قانون را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید و مادام که لایحه نهائی بتصویب نرسیده است مقررات این قانون و اصلاحات کمیسیونهای مجلسین قابل اجراء است.

مخبر کمیسیون اصلاحات ارضی - مهندس اسدی سمیع

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس

شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز یکشنبه ۴۸/۲/۱۴ با حضور آقایان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و معاون پارلمانی وزارت دادگستری لایحه دولت ارسالی از مجلس سناراجع به بیمه های اجتماعی روستائیان را برای شور دوم رسیدگی و مصوبه شور اول را تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور دوم از کمیسیون ذرائع بمجلس شورای ملی
کمیسیون ذرائع در جلسه روز دوشنبه ۴۸/۲/۱۵

با حضور آقایان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و معاون پارلمانی وزارت ذرائع لایحه ارسالی از مجلس سناراجع به بیمه های اجتماعی روستائیان را برای شور دوم رسیدگی و مصوبه شور اول را تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون ذرائع - خسروی کردستانی

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه روز سه شنبه ۴۸/۲/۱۶ با حضور آقای ممتاز معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی لایحه ارسالی از مجلس سناراجع به بیمه های اجتماعی روستائیان را که در شور دوم به این کمیسیون ارجاع گردیده بود مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول کمیسیون اصلاحات ارضی را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر رهنوردی

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱- وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اجازه داده میشود بمنظور تأمین و اجرای بیمه های اجتماعی در مورد روستائیان که با اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب نسق های زراعتی خود شده باشند سازمان بیمه های اجتماعی روستائیان را که در این قانون سازمان نامیده میشود تأسیس کند. سازمان دارای شخصیت حقوقی و استقلال کامل مالی و اداری است و بر اساس مقررات این قانون طبق اصول بازرگانی اداره خواهد شد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

ماده اول را میگیریم خانمها و آقایان بیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲- سازمان موظف است طبق مقررات این قانون روستائیان مشمول ماده ۱ و خانواده تحت تکفل و با ولایت آنانرا در مقابل حوادث ناشی از کار، بیماریها، از کار افتادگی و فوت و سایر موارد بیمه های اجتماعی بیمه کند.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش
میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده
سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۳ - اجرای هر يك از بیمه‌های مندرج در
ماده ۲ این قانون و تعیین افرادی که از خانواده بیمه شده
مشمول مقررات قانونی میشوند بتدریج در مناطق مختلف
مملکت و به تناسب توسعه امکانات و مقدرات دولت به
پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب
هیأت دولت اجرا خواهد شد.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده سوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای
سهامی زراعی طبق تشخیص واعلام سازمان مکلند روستائیان
حوزه عملیات خود و یا تابع خود را نزد سازمان بیمه کنند
و مسئول پرداخت حق بیمه مربوط با سازمان و مکلف همکاری
با آن هستند.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده چهارم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - ارکان سازمان عبارتند از:

- ۱- شورای عالی.
- ۲- هیأت عامل.
- ۳- هیأت نظارت.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده پنجم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
ماده ششم قرائت میشود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - اعضای شورای عالی عبارتند از:

- ۱- وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی که
ریاست شورای عالی را برعهده خواهد داشت.
- ۲- وزیر آبادانی و مسکن.
- ۳- وزیر بهداشتی.
- ۴- وزیر دارائی.
- ۵- وزیر کار و امور اجتماعی.
- ۶- وزیر دادگستری.
- ۷- مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی.
- ۸- مدیر عامل سازمان برنامه.
- ۹- مدیر عامل جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران.

تبصره - جلسات شورای عالی با حضور لاقابل
دوسوم اعضاء مشروطه فوق و یا نمایندگان نامالاختیار
آنان رسمیت مییابد و تصمیمات به اکثریت آراء اعضاء
حاضر قابل اجرا مییابد.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ششم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
ماده هفتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - وظائف و اختیارات شورای عالی بشرح زیر
است:

- ۱- تصویب آئین نامه داخلی شورا.
- ۲- تصویب آئین نامه‌های استخدای و اجرائی این
قانون به استثنای آئین نامه‌هایی که تصویب آن بمراجع
دیگر محول شده است.
- ۳- رسیدگی به بودجه و گزارش سود و زیان و
ترازنامه سازمان و تصویب آنها.
- ۴- تعیین حقوق و مزایای هیأت عامل و هیأت
نظارت.

۵- تصویب هر گونه برداشت از ذخائر سازمان و
دریافت یا اعطای وام و اعتبار.

۶- تصویب پیشنهاد خرید و فروش و انجام هر گونه
معاملات نسبت به اموال منقول و غیر منقول سازمان.

۷- اتخاذ تصمیم نسبت بمواردیکه مراجع مندرج
در ماده ۴ این قانون به علت قوه قاهره (فورس مازور) قادر
بپرداخت حق بیمه معوقه نبوده و یا پرداخت یکجای آن
خارج از حدود توانائی آنها باشد.

۸- اتخاذ تصمیم نسبت بمطالبات مشکوک الوصول و
لاوصول.

۹- اظهار نظر یا اتخاذ تصمیم نسبت به هر
موضوعیکه از طرف رئیس شورا یا مدیر عامل در شورای
عالی مطرح میشود.

رئیس - آقای روحانی بفرمائید.

روحانی - در قسمت ۶ ماده ۷ تصویب پیشنهاد خرید
و فروش و انجام هر گونه معامله را در صلاحیت شورای عالی
ذکر کرده و در قسمت ۸ ماده ۹ که صلاحیت هیأت عامل
است گفته شده است تا ۵۰ هزار ریال معامله بدون مراجعه
شورای عالی البته آنجا نوشته تصویب و اینجا نوشته اتخاذ
تصمیم و ما هم با کلمات و عبارات کاری نداریم ولی بنظر من
رسیده است که این مغایر است و حتی هر نوع معامله را
با شورای عالی میگذاریم بعدیک هشتی که در يك سطح
پائین تری هستند بگوئیم تا ۵۰ هزار ریال بدون مراجعه
شورا اگر بگوروی بین اینها اختلافی بشود که بگویند
مثلا هر نوع معامله در صلاحیت من است این کار را مشکل
میکنند چون بنده در کمیسیون هم که بودم توضیح میدادم
دیده پیشنهاداتی نظیر این زیاد است و این قسمت از
توضیحات را گوش ندادند که بینند مغایر است یا نه -
یعنی هیأت عامل تصویب میکند که ۵۰ هزار تومان بخرند
یا بفرروشند و بشورای عالی مراجعه نمیکنند شورای عالی تصویب
نمیکند و میگوید هر نوع معامله ای در صلاحیت من بوده
اگر فکر میکنید این اشکالی پیدا نخواهد شد توضیحی
بدهید که این روشن شود اگر هر آینه آنچه آنکه بنظر
من رسیده از نظر مقررات مالی ممکن است معارض باشد
با توجه به اینکه بنده پیشنهاد داده بودم حالا قابل اصلاح
است و اصلاحش میکنم.

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر اصلاحات ارضی) - همانطور
که اشاره فرمودید در ماده ۷ تصریح شده که تصمیم پیشنهاد
خرید و فروش و انجام هر گونه معامله نسبت به اموال در اختیار

شوراست و ماده ۹ يك مقدار از این اختیارات شورا را
قانونگذار داده بشورای عامل و بنده معتقد هستم که ماده ۹
بطور کلی وارد بر ماده ۷ است و از نظر تنظیم قوانین
بهیچ عنوان آن کس رفتاری که جنابعالی به آن اشاره
کردید پیش نمیآید بشورای عالی هم بهیچ عنوان حق اعتراض
ندارد چون يك هیأت عاملی با استناد نص صریح ماده ۹ از
يك اختیاراتی استفاده میکند و تمهید فکر میکنم عرابضیکه
عرض کردم و در صورتجلسه قید میشود نظر جنابعالی را
تأمین میکند.

رئیس - نظر دیگری نسبت بماده ۷ نیست؟ (اظهاری
نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۸ قرائت میشود
(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - هیأت عامل تشکیل میشود از مدیر عامل
و دو نفر عضو که بر ای مدت سه سال منصوب میشوند و انتصاب
مجدد و عزل آنان بلا مانع است. ریاست هیأت عامل نیز با
مدیر عامل است.

مدیر عامل به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون
روستائی و تصویب هیأت وزیران بموجب فرمان همایونی
منصوب میشود.

دو نفر اعضای هیأت عامل از طرف وزیر اصلاحات
ارضی و تعاون روستائی منصوب میگردند.

در صورت عزل یا فوت هر يك از اعضای هیأت عامل
جانشین او برای بقیه مدت عضویت انتخاب میشود.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده
۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش
میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹
قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - وظائف هیأت عامل بشرح زیر است:

۱- تهیه طرح آئین نامه‌هاییکه تصویب آنها بموجب
این قانون در صلاحیت شورای عالی است و پیشنهاد آن
شورا.

۲- تصویب آئین نامه های اداری داخلی بنا بر پیشنهاد مدیر عامل.

۳- تنظیم بودجه، گزارش سود و زیان و ترانزنامه و تسلیم آن به هیأت نظارت و شورای عالی.

۴- اتخاذ تصمیم در مورد تأسیس شعب یا نمایندگیها در حدود بودجه مصوب و انحلال شعب یا نمایندگی.

۵- اتخاذ تصمیم در مورد دیگر انداختن وجوه و ذخایر سازمان و بهره برداری از آنها.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد ایجاد ساختمانهای جدید و تعمیر و یا تغییر ساختمانهای موجود در حدود بودجه مصوب.

۷- اظهار نظر یا اتخاذ تصمیم در موارد دیگری که از طرف مدیر عامل در هیئت مطرح میشود.

۸- اتخاذ تصمیم در مورد مسائل دیگری که بموجب مفاد این قانون و یا مصوبات شورای عالی در صلاحیت هیأت عامل است.

۹- اتخاذ تصمیم نسبت بکلیه معاملاتی که مبلغ آن از پانصد هزار ریال تجاوز نکند بدون مراجعه به شورای عالی.

رئیس - نسبت بماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۹ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹۰ - مدیر عامل مسئول اجرای مقررات این قانون و مصوبات شورای عالی بوده و دارای کلیه اختیارات لازم برای اداره امور و محافظت حقوق و منافع سازمان میباشد.

مدیر عامل نمایندگی سازمان را در کلیه مراجع قضائی و غیر قضائی در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی با حق توکیل دارد و میتواند به مسئولیت خود حق امضاء و قسمتی از اختیارات خود را بقیام مقام و معاونین خود و سایر کارمندان تفویض کند.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۱۰ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - هیئت نظارت مرکب از سه نفر عضو خواهد بود که به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب شورای عالی برای مدت یکسال انتخاب میشوند و تجدید انتخاب آنان بلامانع است.

تبصره - در صورت فوت یا استعفاء هر يك از اعضاء هیأت نظارت جانشین او برای بقیه مدت بترتیب مقرر در این ماده انتخاب خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۱۱ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - وظائف هیأت نظارت بقرار زیر است: ۱- نظارت در اجرای این قانون و تطبیق عملیات سازمان با مقررات مربوط.

۲- اظهار نظر در مورد گزارش سود و زیان و ترانزنامه و بودجه تنظیمی از طرف مدیر عامل لااقل ۱۵ روز قبل از طرح آنها در شورای عالی.

۳- انجام وظائف دیگر که بموجب آئین نامه ها و مصوبات شورای عالی و یا دستور وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بهیأت نظارت محول میشود.

تبصره ۱ - هیأت نظارت میتواند جهت انجام وظائف خود اطلاعات مورد لزوم را از سازمان بخواهد و مدیر عامل و مسئولین دستگاههای تابع او موظفند هر گونه مدارك با اطلاعات و توضیحاتی را که مورد نیاز باشد در اختیار هیأت نظارت بگذارند.

تبصره ۲ - در صورتیکه هیئت نظارت در اداره امور سازمان عملی را خلاف مقررات قانونی تشخیص دهد و یا بطرز عمل مدیر عامل و یا اداره سازمان بطور کلی معترض باشد موضوع را بنحو جامع و مستدل به رئیس شورای عالی گزارش میدهد و عندالافتضاء در جلسات شورای عالی برای ادای توضیحات شرکت میکند.

تبصره ۳ - آئین نامه داخلی هیأت نظارت از طرف

هیأت مزبور تهیه و تصویب شورای عالی خواهد رسید. رئیس - نسبت بماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - سازمان برای انجام وظائف خود دارای تشکلات مرکزی و شعب و نمایندگی خواهد بود که باید تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی برسد.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۱۳ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۴ - سازمان میتواند کارمندان دولت و مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت و بانکها را با موافقت دستگاههای مربوط و رعایت مقررات سازمان منتقل و حقوق آنان را بپردازد و در هر حال مدت خدمت کارمندان مزبور در سازمان بشرط آنکه کسور بازنشستگی را بر این مقررات مربوط بخورد بپردازند جزء خدمت رسمی آنان منظور میگردد.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۱۴ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - منابع درآمد سازمان عبارتند از: ۱ - حق بیمه های دریافتی.

۲ - درآمد های حاصل از وجوه و اموال متعلق سازمان و درآمدهای حاصل از بیمارستانها و آسایشگاهها و درمانگاههای سازمان که ممکن است از اشخاص بیمه شده عاید گردد.

۳ - کمکها و هدایای اعطاء شده بسازمان.

۴ - اعتبارات پیش بینی شده در برنامه های عمرانی.

برای رفاه و بیمه اجتماعی روستائیان با استثنای اعتباراتی که برای انجام وظائف قانونی وزارتخانه های بهداشتی و آبادانی و مسکن منظور شده است.

۵ - وجوه حاصل از محل زیان دیر کرد بر اساس مقررات آئین نامه ای که بتصویب شورای عالی خواهد رسید.

تبصره ۱ - دولت مکلف است برای انجام وظائف مقرر در این قانون هر سال اعتبار لازم را پیش بینی و در اختیار سازمان بگذارد.

تبصره ۲ - در روستاها و واحدهای روستائی که مقررات این قانون در آن مورد اجرا گذاشته میشود از کلیه محصول کشاورزی و هر گونه عوارض دیگری که در روستاها و واحدهای روستائی مذکور تحصیل گردد يك در صد وصول و برای اجرای این قانون در اختیار سازمان گذاشته میشود.

رئیس - آقای روحانی بفرمائید.

روحانی - بنده راجع به تبصره ماده ۱۵ تذکری داشتم و قبلاً این را متوجه هشتم که واقعا این لایحه لایحه انقلابی است و بسیار هم لازم و ضروری است و به مشکلات مملکت هم از نظر مالی کاملاً واقفم اگر یادآوری شده و میشود از لحاظ رفع نقص است والا حق نیست بنده که در هفت آسمان يك ستاره ندارم در مورد اصلاحات ارضی صحبت کنم تعبیری نشود در این تبصره دو ماده يك بنده پیشنهادی داده بودم که مورد تصویب قرار نگرفت و آن این است که در ماده گفته میشود فقط روستائیانیکه مشمول اصلاحات ارضی هستند و بانسب به آنها داده شود و یا داده خواهد شد از این استفاده میکنند در اینجا میگویند در روستائیانیکه این قانون اجرا میشود باید يك درصد بدهند بخصوص در مناطق جنوب خراسان که بنده اطلاع دارم دهاتی هستند که هزار نفر هزار و پانصد نفر در آنجا خرده مالک هستند و شاید يك صدم و يك هزارم از آب و مملکت این ده متعلق بیک فردی بوده که در مرحله اول و یا دوم مقررات اصلاحات ارضی در آن اجرا شده يك زارعی است که مشمول ماده يك است و این را بیمه خواهند کرد و عرض کردم تمام سکنه این ده که کشاورزانند باید از محصول کشاورزیشان حقی بدهند آنطوریکه بنده استنباط

کردم ولی هیچ استفاده‌ای نکنند در حالیکه نظر دولت و قانونگذار و اراده شخص اول مملکت این است که همه یکسان هستند بخصوص مردمیکه در یک سطح هستند و کشاورز هستند و ملاحظه بفرمائید شما در مرحله سوم به این مشکل برخورد کردید که سه نفر زارع بودند که از یک خانواده بهشان مالک رسیده بود یکی شده بود مستأجر یکی شده بود صاحب ملک و یکی دیگر شده بود مشمول ماده ۱۷ و همین مشکل سبب شد در یک ده مشکلاتی ایجاد شود از نظر عدل و داد و سایر مقررات آمدید گفتید که همه اینها را یکسان بکنید در مرحله دیگری که بنده به اشکال برخورد کردم موقع زلزله بود دهاتی که بموجب مقررات اصلاحات ارضی تقسیم شده بود گفتند وزارت اصلاحات ارضی کارش را بکند و آنجائی که اصلاحات ارضی اجرا نشده بود وزارت کشاورزی بود کمک‌های مربوطه یا اعانه‌ها بکسی میداد که عضو شرکتهای تعاونی و یا مشمول اصلاحات ارضی بودند و ناراحتی ایجاد میشد بنده بجانب آقای دکتر ولیان گفتم و ایشان گفتند اعم از اینکه عضو هست یا نیست یا از اصلاحات ارضی چیزی بهش داده شده یا نشده کمک بشود ولی اینجا اگر دستور جنابعالی نبود اشکال پیدا میشد مسئله قانون نبود موضوع اعانه بود دستور دادید اجرا کردند ولی اینجا قانون است آن کسی را بیمه خواهید کرد که مقررات اصلاحات ارضی در باره اش عمل شده ولی از همه روستائیان این حق را خواهند گرفت نمیدانم چه فکری کرده اید شاید من اشتباه میکنم بهر حال ترتیبی پیش نیاید که موجب نگرانی گردد بنده خیلی ممنون میشوم که آقای دکتر ولیان توضیح بدهند.

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی) جناب آقای روحانی یک پیشنهادی در این زمینه تقدیم ریاست مجلس شورای ملی کرده بود و هنگامیکه لایحه برای شور دوم مطرح بود نشر یافتند که از این پیشنهاد دفاع کنند و رویش صحبت کنیم ولی حالا بنده صراحتاً سیاست فعلی دولت را خدمتتان عرض میکنم اتخاذ تصمیم بآ مجلس شورای ملی است در اینجا سیاست دولت این است که در منطقه‌های یک زارع از مزایای بیمه اجتماعی

روستائیان برخوردار میشود آن یک حق بیمه میبرد و آن زارعیکه در روستا هست و چون عضو شرکت تعاونی روستائی نیست تحت عنوان حق بیمه چیزی نمیبرد از دولتی اشخاصیکه داخل یک ده زندگی میکنند و یا در یک واحد روستائی که تشکیل میشود اعم از اینکه آن احتمال اینکه آقای فرمودید اشخاصی وجود داشته باشند که خرده مالک باشند یا اینکه در روستا زارع بوده مالک تسق زراعتی خودش شده یا خواهد شد ولی آن خرده مالک که جایش در روستا هست ولو اینکه از مزایای بیمه استفاده نمیکند آن یک درصد محصول را باید بدهد و توضیح میدهم که از چه فایده‌ای حداقل استفاده میکنند کد امان اعتقاد دارم که اگر هم سایه ما اشخاص تنومند تر و سالمتر و به اصطلاح از تمام مزایای اجتماعی برخوردار باشند تا موقعیکه خدای نکرده عکس این باشد فرق دارد برای اینکه آن خرده مالکی که بدلیل اصلاحات ارضی سرانشان نرفتند این یک درصد را باید بپردازد ولیکن باید عرض کنم که این موارد نادر است و بقدری کم است که حدی متصور نیست در روستایی که ما این مقررات را اجرا میکنیم چون یک محیط سالمی برای تمام ساکنین روستا فراهم خواهد شد حق بیمه‌ای را میپردازند، کمی امروز منکر این است که بیمارهای واکیر دار به همسایگان ما آسیب نمیرسانند خوب ما میرویم معالجه می‌کنیم و درازای این بیماری واکیر دار که به خرده مالکی که جنابعالی اسم بردید صدمه میزند جلوگیری می‌کنیم این خرده مالک در سال یکصد میبرد از دو و باید عرض کنم این قانون دامنه اجرائیش باندازه‌های وسیع است که اگر بخواهیم همه این‌ها را مستثنی بکنیم و باز متوجه صندوق دولت بشویم چنین قانونی اگر نداشته باشیم بهتر است که داشته باشیم و عمل کنیم این است که استدعا می‌کنم، هر کس که از محیط سالم، هوای سالم استفاده می‌کند بنحوی از انحاء باید در گذراندن این دستگاه کمکی کند و چه خرجی بهتر از اینکه می‌بند چیزیکه میبرد از دو در محیط خودش خرج میشود بگذار بد به حساب چیزهای دیگر که میبرد از دو و خودش را نمیدانند کجا خرج می‌کنند این است که استدعا میکنم که بگذارید بهمین ترتیب جلو برویم این قانون الآن بصورت آزمایش

تا پنج سال اجراء میشود اگر در عمل مواجه با اشکالی شدیم در طول پنج سال از کمیسیونهای مجلسین استدعا خواهیم کرد بررسی بیشتری بشود.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۱۵ نیست؟ (اظهاری نند) برای میگیریم ماده ۱۵ خانم‌ها و آقایانی که موافقتند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - مقررات مربوط به میزان حق بیمه و جلوگیری پرداخت و وصول آن و حدود مسئولیت و تعهدات طرفین بیمه‌گر (سازمان) و بیمه‌گذار (طرف تعهدسازمان) طبق آئین‌نامه مربوط که بوسیله وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تهیه و به تصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و ادارائی مجلسین میرسد تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - برای بنده مطالعه این لایحه و خوشحالی از تصویب یک چنین لایحه‌ای که قسمت اعظم از مردم مملکت ما را میپوشاند و اقامت این وظیفه را ایجاب کرد که از آقای وزیر اصلاحات ارضی که نسبت به حوزه مسئولیت خودشان منحصر آنهاست علاقه را بیخرج میدهند تشکر کنم امیدوار هستم دامنه این فکر بجائی برسد که ما بتوانیم قانونی در این مجلس تصویب کنیم که بیمه‌مگانی برای همه افراد مملکت تأمین کنیم ولی تا روزی که با آن جا نرسیدیم به همین حد هم جای خوشحالی و تشکر است تنها بنده یک تذکری را اینجا لازم دانستم عرض کنم برای یک سابقه‌ای و انتظار دارم جناب آقای وزیر اصلاحات ارضی یک توجه دقیق معمول بفرمائید و آن این است که در اینجا نوشته مقررات و حق بیمه وزارت اصلاحات یا سازمان تعیین میکنند و به تصویب کمیسیونها از مردم گرفته میشود بنده به شهادت آنچه که در روزنامه‌ها از قول نمایندگان اکثریت در فراکسیون حزب ایران نوین خواندم سابقه تلخی از این مسئله برایم بدست آمده که نتیجه گرفته‌اند آقایان اکثریت که ما هم با آنها هم فکریم که در تعیین حق بیمه شخص ثالث آنقدر زیاد روی شده

است که شاید دست در صدمه نفعت برای مؤسسات خصوصی منظور شده و من خوشبختانه دیده‌ام زمینهای حاصل است که یک طرحی برای تبدیل این مطالب است و ما بیایند و انتظار داریم چنین طرحی داده بشود ما هم در آن زمینها نظر اتمان را اظهار خواهیم کرد از آئین و ترتیب اصلاحات ارضی این انتظار را داریم که حق بیمه گرفتن طوری مطالعه شود که از حداقل لازم که قدرت پرداخت داشته باشد و بعد از همین محل، مقصود مذکور در آمده‌های دیگری نباشد بنده شخصاً این اطمینان را دارم که جنابعالی در حفظ حقوق زارعین این دقت را خواهید فرمود ولی تذکری را لازم دانستم که در این زمینها حق بیمه به مقداری تعیین شود که از آن راه بدنبال منبع درآمدی برای شهرداری یا دولت نگیریم، حق بیمه باید برای بیمه باشد.

رئیس - منظور دیگری در ماده ۱۶ نیست؟ (اظهاری نند) به ماده ۱۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - مطالبات سازمان از بابت حق بیمه و خسارت تأخیر و جرائم مقرر در این قانون جزو دیون ممتازه است و قبل از سایر دیون باید سازمان تأدیه شود.

تبصره - مقررات این ماده شامل مزدی که بکارگران کشاورزی باید پرداخت شود نمیکرد.

رئیس - نسبت به ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نند) نسبت به ماده ۱۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - مطالبات مربوط به حق بیمه و خسارت تأخیر ناشی از اجرای این قانون در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم الاجراء بوده و بترتیب مقرر در آئین‌نامه‌ای که از طرف سازمان تهیه و پس از تأیید وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بتصویب شورای عالی خواهد رسید قابل وصول میباشد.

رئیس - نسبت به ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - سازمان میتواند بموجب آئین نامه‌ای که بنیابه پیشنهاد مدبر عامل تصویب شورای عالی خواهد رسید در مؤسسات درمانی خود بنا دریافت هزینه معالجه بیماران دیگری را غیر از بیمه شدگان بپذیرد.

رئیس - نسبت به ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. ماده ۲۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - سازمان میتواند بمنظور اجرای تعهدات ناشی از بیمه‌های مندرج در ماده (۲) این قانون تنهنگامی که نتواند رأساً اقدام کند قراردادهای لازم را با مؤسسات صلاحیت دار و مؤسسات بیمه و یا درمانی و بهداشتی منعقد نماید.

تبصره - در مناطقی که جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی دارای تشکیلات درمانی میباشد زارعین بیمه شده این مناطق نیز میتوانند گماکان برابر مقررات مربوط به آنها از خدمات درمانی رایگان این سازمانها استفاده کنند.

رئیس - نسبت به ماده ۲۰ نظری نیست؟ آقای دکتر کیان بفرمائید.

دکتر کیان - سازمان شیر و خورشید سرخ در بعضی نقاط که درمانگاه دارد درست است که رایگان است ولی در بعضی مواقع با تصویب هیئت مدیره مبلغ کمی شاید ۵ ریال یا ۱۰ ریال و ۲۰ ریال بعنوان خدمات از مراجعین درمانگاهشان میگیرند، و اینجا این کلمه رایگان که گذاشته شده دیگر نمیتواند از مراجعین بگیرند در صورتیکه همانطور که نظر آقای دکتر ولیان هست گماکان از خدمت درمانی اینها بتوانند استفاده کنند، بنابر این من پیشنهاد حذف خدمات درمانی رایگان

را کرده‌ام که اینها بتوانند کمافی السابق استفاده کنند مثل دیگران و اشخاصی که بیمه نیستند زیرا کشاورزان حق بیمه هم میپردازند اگر حالا که حق بیمه نمیپردازند يك رقم ۵ ریال، يك تومان میدهند و از وسائل درمانی استفاده میکنند نباید دیگر بپرداخت حق بیمه با دیگر مردم که در يك روستا هستند شرایط خاصی داشته باشند اینست که بنده پیشنهاد حذف کلمه رایگان را نمودم.

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی) جناب آقای دکتر کیان ما اصرار داریم یعنی دولت همیشه عرض کرده‌ام دولت يك نظری را تقدیم میکند و اینجا رویش بحث میشود و در باره آن تصمیم نهائی گرفته میشود، اگر سازمانهای، اسم نمیبرم در گذشته يك کارهایی میکردند دلیل ندارد که در آینده هم ما بهمان صورت تبعیت کنیم، جنابعالی با آشنائی بیشتری که با امر بیمه روستائیان دارید بنده باید این مطلب را خدمتتان عرض کنم بمحض اینکه این قانون تصویب شد و بدولت ابلاغ شد همه منتظر هستیم که این قانون به چه ترتیب اجرا شود ما همه امکانات را بررسی کردیم که بتوانیم این قانون را در هر منطقه که اجرا میکنیم اجراش را مردم در آن منطقه احساس کنند، در اینجا دولت پیشقدم شده در هر منطقه که این قانون را اجرا میکند یک مقدار دولت کمک میکند، بجای کارفرما که در بخش کارگری پرداخت میکند و باز خدمتتان عرض میکنم با محاسباتیکه ما کردیم دولت تصویب کرده که برای فراهم نمودن موجبات بر خورداری ۵۰۰۰ خانوار زارع که هر خانوار را پنج نفر تصور کنیم در جریان همین سال رقمی نزدیک يك میلیون و هفتصد هزار تومان دولت خواهد پرداخت يك سازمان های دیگری هم هستند که اینها برای جمع آوری عایدات از این امکانات برخوردار هستند، این سازمانها قبول کردند خودشان در جاهائی که ما بیمه‌های اجتماعی را اجرا میکنیم چنانچه آنها تشکیلاتی دارند از خدمات این تشکیلات این کشاورزها بصورت رایگان استفاده کنند خود سازمانها چرخی ندارند البته جای تعجب نیست که برای انشاء این عبارت از نظر مسؤول سازمان

شاهنشاهی خدمات اجتماعی استفاده شده اینست که بنده استدعا میکنم حالا که خود آنها آماده هستند و این کار با اندازه‌ای اهمیت دارد که به کمک هر يك از افراد این ممادکت احتیاج دارد موافقت فرمایند آنها از عواید خودشان قدهی بردارند و او اینکه این قدم مغایر باشد با آنچه که بحال انجام میدادند همه ما قبول داریم که شیر و خورشید سرخ و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی از انترین خدمات را انجام میدهند بنده اینجا فرصت استفاده میکنم و عرض میکنم در موقعیکه بفرمایند جناب آقای روحانی این جا جواب عرض میگردم عرض کردم این پولی را که خرده مالک میدهد میداند برای چی خرج میشود و این بهتر از مواردی است که پولی میدهد ولی نمیداند برای چی خرج میشود این سوء تفاهم نشود چون با دداشتی برای بنده رسیده که منظور مالیات که نیست؟ خواستم این مطلب را عرض کنم که در این جا میداند این پولیکه میپردازد به چه مصرفی میرسد ولی همین خرده مالک خرجهائی میکند که نمیداند برای چه میکند مثل وسایل لوکس و غیره (روحانی - اگر منظورتان بنده هستم بنده چنین با دداشتی ندارم) بنده خواستم توضیح بدهم که در صورت جلسه چنین سوء تفاهمی پیش نیاید.

دکتر کیان - بان توضیحاتی که دادند بنده پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - نسبت به ماده ۲۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. ماده ۲۱ خوانده میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - سازمان از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض و حق تعمیر و پرداخت هزینه های دادرسی و نیم عشر اجرائی معاف است همچنین بیمه شدگان و بازماندگان بیمه شدگانیکه بموجب این قانون و آئین نامه مربوط مستمری یا کمک دریافت میکنند نسبت بوجوه دریافتی از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض معاف هستند.

تبصره - کارمندان سازمان از لحاظ پرداخت مالیات و عوارض و حقوق و مزایا مانند کارمندان دولت خواهند بود.

رئیس - نسبت به ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بماده ۲۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد ماده ۲۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۲ - این قانون بمدت پنجسال بصورت آزمایشی بمورد اجرا گذارده خواهد شد و در این مدت بمنظور بافتن مناسبترین مقررات و شیوه های اجرائی آن وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی موظف است همه ساله وسیله مرکز تحقیقات روستائی خود (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی) ارزیابی دقیقی از چگونگی و پیشرفت فعالیت های سازمان بیمه های اجتماعی روستائیان، وسائل و تشکیلات آن بعمل آورد و هر گاه در این مدت دولت در این قانون و مصوبات کمیسیونها اصلاحاتی را ضرور بداند مراتب را جهت بررسی و تصویب به کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین تقدیم مینماید و این اصلاحات پس از تصویب قابل اجرا خواهد بود. دولت مکلف است در پایان مدت پنجسال لایحه نهائی این قانون را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید و مادام که لایحه نهائی تصویب نرسیده است مقررات این قانون و اصلاحات کمیسیون های مجلسین قابل اجرا است.

رئیس - نسبت به ماده ۲۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به تمام لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود، آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی اکنون که لایحه دولت تصویب شد و بصورت قانونی قاطع ابلاغ میشود بنده وظیفه دارم با عرض تشکر قلبی خود از کلیه خانمها و آقایانیکه برای رسیدگی به این لایحه پیشنهادهای بسیار مفید و آموزنده ای دادند ما بررسی کردیم و از نظریات مختلف استفاده کردیم و جنبه های مختلف کار را مورد بررسی قرار دادیم اینجا باید يك نکته ای را عرض کنم و آن اینست که

در فاصله هفت سال و چند ماه از تاریخ تصویب قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی و تبدیلی اقالیم رژیم ارباب و رعیتی و تشکیل شرکت‌های تعاونی روستائی در بسیاری از روستاها و توسعه تدریجی نهضت تعاون در دور افتاده‌ترین دهات و مزارع کشور و اتکاء اصلی بنظام بک پارچه تعاون برای نیل به هدف‌های عالی برنامه اصلاحات ارضی و تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی بمنظور فراهم نمودن موجبات افزایش درآمد سزانه کشاورزان و جلوگیری از خرد شدن زمین بقطعات کوچک غیر اقتصادی پس از فوت زارعین و تشکیل خانه‌های فرهنگ روستائی در جهت فراهم نمودن امکانات لازم برای هدایت افکار روستائیان و آشنا شدن آنها با فرهنگ و سنن ملی و اصول انقلاب سفید ایران و افزایش قدرت روحی و بدنی و احیاء استعدادهای چشم گیر نهفته آنان و اجرای قانون اخیر تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر که موجبات مالکیت بیش از ۱۲۰۰۰۰۰ خانوار زارع را فراهم خواهد نمود. امروز مجلس شورای ملی ایران پس از انجام بررسیها و مطالعات همه جانبه خود یکی از عظیم‌ترین و با ارزش‌ترین قوانین اجتماعی ایران یعنی قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان کشور را که در اجرای او امر و منویات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر وسیله دولت تهید و تدوین شده بود و بیش از $\frac{1}{3}$ مردم این مملکت بتدریج از مزایا و ثمرات آن استفاده خواهند نمود تصویب نمود و بدین ترتیب درست‌ترین برنامه همه جانبه اصلاحات ارضی ایران که بابتکار رهبر انقلاب وطن ما شاهنشاه آریامهر و بابر خورداری از حمایت‌ها و هدایت‌های مستمر معظم‌له بمورد اجرا گذارده شده و خواهد شد و تقسیم اراضی و اقالیم رژیم ارباب رعیتی فقط جزئی از این برنامه را تشکیل میدهد، قدم تاریخی دیگری در راه تکمیل نهائی خطوط اصلی برنامه اصلاحات ارضی ایران و تحکیم مبانی تولید در بخش اقتصاد کشاورزی و جلوگیری از نگرانی و اضطراب کشاورزان آزاد شده ایران نسبت بآینده خود و پیوند آنان با بتجاری مطمئن و پر از امید برداشته شد و بدین ترتیب ملاحظه میکنیم که تقسیم زمین میان دهقانان و اقالیم رژیم ارباب رعیتی فقط جزئی

از برنامه عظیم اصلاحات ارضی است و از نظر رهبر عالیقدر وطن ما توجه قاطع و مستمر به بهبود روز افزون شرائط زندگی کشاورزان و تحکیم مبانی تولید و توسعه فعالیتهای کشاورزی از نخستین ضروریات توسعه اقتصادی جامع و هم‌آهنگ وطن ما شناخته شده و این اصل را بخوبی دریافته‌ایم که توسعه همه جانبه صنعت مستلزم توسعه همه جانبه کشاورزی است و بهر نسبتی که در زمینه صنعت بجلو برویم بهمان نسبت باید در زمینه کشاورزی بجایمان باشیم (احسن) بجائی از اقتصاد رسیده‌ایم که در اقتصاد ملی، صنعت و کشاورزی با یک رشد و آهنگ متناسب باید جلو برویم انشاءالله همه تلاش خواهیم کرد که این برنامه بصورت خاصیکه خواسته و مورد نظر شاهنشاه و مطابق با انقلاب وطن ما هست بجلو برود و برودنده باردیگر از فرد فرد خانها و آقایان تشکر میکنم که حوصله بخرج دادند و این لایحه به این عظمت را با انجام بررسیهای لازم تصویب کردند خوشبختانه لویحیکه در این اواخر خدمتتان تقدیم کرده‌ایم با توجه به اهمیت مطلب همداش لویح آزمایشی بود و هیچوقت تصور نکرده‌ایم چیزی بیکه ما تقدیم کردیم راه حل قاطع است ۵ سال این قانون را آزمایشی اجرا خواهیم کرد و بعد از ۵ سال انشاءالله دولت وقت این افتخار را خواهد داشت که قانون نهائی را خدمتتان تقدیم کند (نمایندگان - خود شما خواهید بود) باز بنده تشکر میکنم (احسن).

۱۰- اعلام وصول و قرائت نامه‌های مربوط به فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لویحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در خصوص لایحه شماره ۸۴۳ ق/۱۳-۲/۱۰/۲۴۲۱۳۴۲ دولت راجع به تصویب نامه شماره ۱۲۶۴-۱۲۶-۱۳۴۲/۱۰/۲۶ راجع بلغو عوارض دروازه‌ای که ضمن مرقومه شماره ۱۶۶۸۳-۱۳۴۸/۱۰/۳۰ از آن مجلس محترم بمجلس سنا اعاده شده بود در جلسه روز دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور

واقع و بتصویب مجلس سنا رسید اینک لایحه قانون مزبور برای اخذ رأی نهائی به پیوست ارسال میشود.

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

رئیس - رأی نهائی نسبت به این لایحه در جلسه آینده اخذ خواهد شد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۲ (جنک) در خصوص لایحه شماره ۷۱۶ - ۱۳۴۸/۱۰/۳۰ دولت مربوط باصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در جلسه روز دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون مزبور برای تصویب آن مجلس محترم به پیوست ارسال میشود.

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری) در خصوص لایحه شماره ۵۵۴۲/۴ مورخ ۲۷ بهمن ماه ۱۳۴۷ دولت در خصوص اجازة تأسیس موسسات آزمائشی در مراکز جهانگردی برای سیاحان در جلسه روز دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۷ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور جهت تصویب آن مجلس محترم به پیوست ارسال میشود.

نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه‌ای از دولت رسیده برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

«بارعایت ماده واحده در قانون نحوه خرید ماشین آلات

وسایر اوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه‌های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقتنامه اعتباری بمبلغ ۲/۴۲۲/۵۰۰ لیره استرلینگ با شرکت انگلیسی کلاین ورت بنسون لیمیتد در تاریخ ۱۶/۱/۴۸ منعقد گردیده است. اعتبار مذکور در ۱۴ قسط ششماه بصورت سفته باز پرداخت میگردد و بهمانند اقساط باز پرداخت نشده بهره‌ای از قرار پنج و نیم درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین قسط ۳۱ ژوئیه ۱۹۶۹ میباشد. این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

۱۲- قرائت دستور تعیین موقع جلسه بعد -

ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۳۲

روز سه شنبه ۲۳/۲/۱۳۴۸

- ۱- سؤال آقای فضائی از وزارت کشور.
- ۲- سؤال آقای مهندس ناصر بهبودی از وزارت کشور.
- ۳- سؤال آقای دکتر عاملی از وزارت دادگستری.
- ۴- گزارش کمیسیونها راجع به اجازة ضرب و انتشار سکه‌های مخصوص بنام جشن فرخنده تاجگذاری اعلیحضرتین شماره چاپ ۸۲۲.
- ۵- گزارش شور دوم تأدیبه فوق العاده افسران و افراد پلیس راه شماره چاپ ۸۲۱.

رئیس - با اجازة خانم‌ها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم، جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز سه شنبه خواهد بود.

(بیست و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

سؤال

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی -

استدعا دارد امر فرمائید جناب وزیر محترم آموزش و پرورش بموعده مقرر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانیده
و به سؤال زیر پاسخ فرمایند :

آمار دقیق و صحیح ایستادگیهای ریاضی - فیزیک - شیمی را که در خدمت وزارت آموزش و پرورش هستند اعم
از کادر اداری و آموزشی بطور تفکیک که در هر شهری چند نفر مشغول کار میباشند کتباً اعلام فرمایند و چرا در سؤال
قبلی باین قسمت پاسخ کوئی نشد و بلا جواب ماند .
با تقدیم احترام - ابراهیم پردلی